

X N

Taxa postala
Külsőre in num.
No. 224713/938.

ÚJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Körménytelen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton
Erő. Felelős szerkesztő: János
Kerenc. Buceuresti szerkesztő: Károly
Erő. Strada Cobălcescu 12.
Szerda, 1937. december 22.
5698. EV. XX. ÉV.
Tebet 18. 291. SZAM.

A belügyminisztérium még nem tette közzé a választás összegezésének eredményét

Az eddigi adatokból nem látszik valószínűnek, hogy a Zsidó Párt elérje a 2 százalékos csatolt területeken a Zsidó Párt nagy sikereket ért el, de a regátban letört

BUCURESTI december 21. A belügyminisztériumban lázasan folynak a választási eredmények összeállításával kapcsolatos munkálatok. A végső eredményt előreláthatólag csak a mai nap folyamán fogja nyilvánosságra hozni a kormány. Egyelőre a kormány intencióinak megfelelően nem áll módjában a választások kimenetelére nézve eredményt vagy becslést közölni.
Az eddig beérkezett részint hivatalos, részint nem hivatalos eredmények arra mutatnak, hogy a Zsidó Párt a csatolt területek és főleg Erdély zsidóságának imponáló magatartása ellenére sem tudta a bejutáshoz szükséges két százalékos határt elérni.

A választások mérlege

CLUJ, december 21. Míg eddig csak hiányos és részleges jelentések felkísértek előttről az 1937. december 20-án lezajlott képviselőválasztásokról. Annyi azonban már e hiányos jelentések közül is megállapítható, hogy ez a választás sokáig emlékezetes és talán az egész ország politikai jövőjét elhatárolóan befolyásoló mozzanata az ország politikai történetének. E pillanatban át sem lehet tekinteni a választás végső következményeit.

niszterelnökhöz ment, akivel hosszasan táncszokott.

Csak hétfőn dében kezdték ismeretesebbé válni hivatalosan is az egyes megyék választási eredményei, amelyeknek legjellemzőbb és legszembetűnőbb sajátossága a vasgárda hatalmas előretörése.

Nem tartozik e cikk kereteibe annak megállapítása, hogy ehhez az eredményhez milyen mértékben járult hozzá Maniu megnemtamadási paktuma, a demokratikus pártokból való kiábrándulás, a szélsőségek szabad tombolása, a kormányok gyengesége, paktálása és egy egész politikai generáció meghunyászkodása.

Az összehasonlítás kedvéért közöljük az alábbiakban a négy év előtti liberális választások eredményeit. Annakidején a 4 millió 380.354 szavazásra jogosult közül 2.978.748-an adták le szavazataikat, amelyek a következőképpen oszlottak meg:

	%	mandát.
Liberális	50.99	193-107
demzeti parasztpárt	13.92	29
Lupu	5.11	11
Bratianu Gheorghe	4.96	10
Cuza	4.47	9
Goga	4.09	9
Magyar Párt	4.01	8
Iunian	2.78	6
Argetoianu	2.46	5
Averescu-Philipescu	1.58	—
Zsidó Párt	1.29	—
Szociáldemokraták	1.26	—

Az ország politikai térképén közben különböző változások történtek. A nemzeti parasztpártból kivált Voica Sándor, aki Iorgával együtt a kormánylistán jelöltette magát. Ezzel szemben beolvadt híveivel a nemzeti parasztpártba dr. Lupu, Fuzonátak Cuza és Goga, akiknek együttesen 18 mandátumuk volt a régi parlamentben. A nemzeti parasztpárttal haladtak a konzervatívok, akiknek választási apportja azonban jelentéktelen. Tizennyolc lista szerepelt még az elmúlt választáson, valamennyien egy százalékon alul maradtak.

A választás részletes eredményei

Az eddig beérkezett eredményeket az alábbiakban közöljük:

Erdély

MARAMAROS:
Liberálisok 10815, nemzeti parasztpárt 5872, gárda 4658, Gh. Bratianu 970, Goga 1027, Argetoianu 461, Iunian 347, Magyar Párt 898, Zsidó Párt 1483, szocdem. 88.
NAGYKUKULLÓ:
Liberális kartell 11632, nemzeti parasztpárt 3873, Zsidó Párt 252, Magyar Párt 243, Cuza 263, Codreanu 2945, szocdem. 109,

Gh. Bratianu 441, Argetoianu 853, Averescu 812, szász lista 1222.
CSIKMEGYE:
Liberális kartell 5351, nemzeti parasztpárt 2315, Magyar Párt 13334, Goga-Cuza 496, Argetoianu 953, Vasgárda 672, szocdem. 501, Bratianu 157, Iunian 404, Averescu 320, Zsidó Párt 204. A Magyar Párt abszolút többséget kapott és elnyeri mind a három mandátumot.
MAROSMEGYE:
Liberális kartell 10904, nemzeti parasztpárt 5560, Zsidó Párt 1093, Magyar Párt 11285, Cuza-Goga 4002, Codreanu 5372, szocdem. 325, Gh. Bratianu 896, Argetoianu 864, Averescu 347, Iunian 678, német 938.

SZŐRNYMEGYE:

Liberális kartell 15935, nemzeti parasztpárt 8552, Zsidó Párt 621, Magyar Párt 2342, Cuza-Goga 4819, Codreanu 11420, szocdem. 1108, Gh. Bratianu 1389, Argetoianu 1430, Averescu 3666, szász lista 1255.

TEMESMEGYE:

Liberális kartell 31265, nemzeti parasztpárt 12967, Zsidó Párt 1864, Magyar Párt 10531, Cuza-Goga 5296, Codreanu 20728, Gh. Bratianu 3210, Argetoianu 1551, szocdem. 3711, Averescu 869, Iunian 1666, németek 13667.

TORDAMEGYE:

Liberális kartell 8174, nemzeti parasztpárt 5526, Zsidó Párt 313, Magyar Párt 5668, Cuza-Goga 587, Codreanu 7804, Gh. Bratianu 681, Argetoianu 825, szocdem. 133, Averescu 128, Iunian 923.

UDVARHELY:

Liberális kartell 10.458, nemzeti parasztpárt 1600, Zsidó Párt 144, Magyar Párt 8333, Cuza-Goga 520, Codreanu 1209, Gh. Bratianu 184, Borcoman adósk pártja 706, Averescu 80, Iunian 390.

FOGARAS:

két község kivételével.

Liberális kartell 3886, nemzeti parasztpárt 3685, Zsidó Párt —, Magyar Párt 241, Cuza-Goga 263, Codreanu 2945, szocdem. 109, Gh. Bratianu 441, Argetoianu 853, Averescu 812, szász lista 1222.

KOLOZSMEGYE:

Liberális kartell 10163, nemzeti parasztpárt 10096, Zsidó Párt 1406, Magyar Párt 9450, Cuza-Goga 1303, Codreanu 4606, szocdem. 709, Gh. Bratianu 1131.

ARAD:

Liberális kartell 23752, nemzeti parasztpárt 9685, Zsidó Párt 1238, Magyar Párt 10.902, Cuza-Goga 638, Codreanu 29659, szocdem. 904, Gh. Bratianu 1677, Argetoianu 1482, Averescu 376, Iunian 1465, német 4163.

BEHAR:

Szalonta nélkül.
Liberális kartell 30785, nemzeti parasztpárt 17.779, Zsidó Párt 2809, Magyar Párt 7806, Cuza-Goga 1492, Codreanu 12102, szocdem. 464, Gh. Bratianu 1762, Argetoianu 1894, Averescu 954, Iunian 2733.

BRASSÓ:

Liberális kartell 9732, nemzeti parasztpárt 3903, Zsidó Párt 275, Magyar Párt 5291, Cuza-Goga 1151, Codreanu 5302, szocdem. 428, Gh. Bratianu 2451, Argetoianu 261, szász lista 327.

HUNYAD:

Liberális kartell 21045, nemzeti parasztpárt 13733, Zsidó Párt 590, Magyar Párt 3081, Cuza-Goga 1403, Codreanu 15837, szocdem. 3274, Gh. Bratianu, 629, Argetoianu 1006, Averescu 310, Iunian 1245.

HAROMSZÉK:

Liberális kartell 4535, nemzeti parasztpárt 1811, Magyar Párt 13596, Cuza-Goga 698, Codreanu 533, szocdem. 266, Gh. Bratianu 1602, Averescu 167, Argetoianu 1553, Iunian 337.

KISKUKULLÓ:

Liberális kartell 9043, nemzeti parasztpárt 5228, Zsidó Párt 241, Magyar Párt 2487, Cuza-Goga 782, Codreanu 2958, szocdem. 370, Argetoianu 772, Averescu 114, Iunian 409, szászok 1526.

NASZÓD:

Liberális kartell 0481, nemzeti parasztpárt 4326, Zsidó Párt 834, Magyar Párt 1009,

Cuza-Goga 3418, Codreanu 5775, Gh. Bratianu 1646, Argetoianu 688, Averescu 56, Iunian 525, német 804.

SZATMÁR:

Liberális kartell 13661, nemzeti parasztpárt 11436, Zsidó Párt 2785, Magyar Párt 6189, Cuza-Goga 4506, Codreanu 4058, szocdem. 982, Gh. Bratianu —, Argetoianu 556, Averescu 203, Iunian 892, német 283.

SZEKES:

Liberális kartell 19170, nemzeti parasztpárt 5858, Zsidó Párt 243, Magyar Párt 1242, Cuza-Goga 1689, Codreanu 6607, Gh. Bratianu 799, szocdem. 230, Averescu 65, Iunian 205, német 2729.

SZAMOS:

Liberális kartell 9643, nemzeti parasztpárt 9212, Zsidó Párt 892, Magyar Párt 3989, Cuza-Goga 800, Codreanu 4604, szocdem. 564, Gh. Bratianu 1246, Argetoianu 1004, Iunian 1136.

ALSÓFEHER:

23 szekció). Kormány 7630, nemzeti parasztpárt 7323, Codreanu 5807.
Erdélyben még nem ismeretesek az Alsófehér és Szilágy megye teljes eredményei. E két megye zsidó szavazataival együtt Erdély körülbelül 19-20 ezer zsidó szavazatot hozott fel.

Regát

BACAU:

Kormány 13.667, nemzeti parasztpárt 2824, Mindent a hazáért 2643, georgisták 1500, Goga 7258, Iunian 514, szociáldemokraták 120, Averescu 220, munkáfront 690.

FALCIU:

Kormány 9900 nemzeti parasztpárt 4925, Mindent a hazáért 593, georgisták 647, Goga 2726.

ROMAN:

Kormány 16.832, nemzeti parasztpárt 1674, Mindent a hazáért 691, georgisták 865, Goga 4438, Argetoianu 159, Iunian 228 Zsidó Párt 133, Averescu 158, független lista 372, 216 és 238.

VALCEA:

Kormány 17.580, nemzeti parasztpárt 15.478, Mindent a hazáért 5201, georgisták 893, Goga 2202, Argetoianu 466, Iunian 285 Averescu 31.

BOTOSANI:

Kormány 15.900, nemzeti parasztpárt 7000, Mindent a hazáért 1500, georgisták 1800, Goga 11.400, Zsidó Párt 929.

DOLJ:

Kormány 30.000, nemzeti parasztpárt 16.000, Mindent a hazáért 21.000, Goga 7000, Argetoianu 4000.

DOROHAI:

Kormány 16.127, nemzeti parasztpárt 5774, Mindent a hazáért 2618, georgisták 811, Goga 10.574, Iunian 1128, Averescu 400.

RÂMNICUL SARAT:

Kormány 16.665, nemzeti parasztpárt 4374, Mindent a hazáért 9329, georgisták 2065, Goga 1311, Argetoianu 179, Iunian 114, Averescu 60.

ROMANATI:

Kormány 23.203, nemzeti parasztpárt 14.400, Mindent a hazáért 6437, georgisták 2486, Goga 1697, Argetoianu 3516, Iunian 676, Averescu 680, függetlenek 468.

TUTOVA:

Kormány 10.076, nemzeti parasztpárt 3109, Mindent a hazáért 2590, georgisták 476, Goga 2475, Iunian 391, Averescu 150, munkáfront 159.

VASLUI:

Kormány 12.803, nemzeti parasztpárt 3789, Mindent a hazáért 472, georgisták 718, Goga 4482, Iunian 171, Averescu 166.

BUZAU:

Kormány 25.632, nemzeti parasztpárt 6665, Mindent a hazáért 5727, georgisták 792, Goga 2980, Argetoianu 237, Iunian 205, munkáfront 181, függetlenek 356.

(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

DECEMBER 21.

ek

észségét!

aladoti kor haj-
szí 22 embert
amára és neu-
Ezen betegségek
rozására és meg-
e ajánlatos
ELLER bedör-
alkalmazni.
esodálatos szer,
a testet és ellen-



a szervezete-
eli hüléses me-
kel szemben.
ségét az örege-
geitől, használ-
EXPELLER be-
éseket!
gyógyszertára-
rogériákban.

emelőbe dendorifot

O. Berlini körökben
ják, hogy Ludendorff
zék örök nyugalomra.
Ludendorffot az általa
llás Hannoverben lévő
temetik el. Más verzió
esztény temetőben fog-
tábornagyot az egyik
tolták az utóbbi napok.
vetkeztek, hogy Lu-
apjaiban visszatért az

munkás- ség Aradon

(Az Új Kelet tud.) A
ma este megrendítő
ént. Kósa István 29
este 6 órakor kellett
mkahelyére menet ki-
lakon, amely a lift-
és ablak fölött felírás
lítja ezt. A lift a sze-
félig levágta a fejét.
szállították a kör-

nyelven, bármilyen Mandel Fordító Iroda

rbajosok igyanak reg-
gy pohár természetes
ízlet, mert ez mindig
méregteleníti a gyom-
rúvul az emésztést és
konyan befolyásolja

legelegénabb

kál
an csak
emél
gna Maria 32.

és Laptosdó B. T

a Baros L. Pop 12
am: 18-66

BRAT



A narancsflotta indulásra készen...

Látogatás a haifai és telavivi zsidó kikötőkben

Jeruzsálem, december 21. Haifa a tenger mellett fekszik, de a város lakói számára szinte a mózsi sors adatott meg: „Csak szemekkel láthatod, bennem azonban nem szabad.” A város és a kikötő között áthatolhatatlan gyűrű húzódik a kikötői épületektől, a vasutvonalból a petróleumvezetékkel és iparvállalatokból But-Galim felől már messzire esik és ott nagyon jó a strand. Kaját Bean felől még messzibbre esik és az emberek erre felé nem járnak szívesen. Egyesek — különösen, akiknek saját kocsijuk van — hétvégi időtöltésre Naháriába utaznak. A haifai okos emberek úgy választják meg lakásaikat, hogy ablakai a tenger felé nézzenek.

Amíg az ember eljut odáig

A haifai kikötőbe jutni még a strandra való eljutásánál is sokkal nehezebb. Ehhez a kikötőparancsnok írásbeli engedélyre van szükség. A kikötőparancsnok természetesen a kikötőben székel, viszont a kikötőbe eljutni csak azzal az írásos engedéllyel lehet, amit a kikötőben székelő parancsnok ad ki. Keservesen igyekszem a kikötő bejáratát órét felvilágosítani, hogy ilyen módon soha senki nem juthat a kikötőbe.

— Ó, dehogyan — válaszolja — önnek irásban kell benyújtania kérését. Akkor majd elküldjük postán az engedélyt.

— Ember, nekem ma kell a kikötőbe mennem.

Tanácsstalanul néz rám.

— Akkor önnek még a multhéten kellett volna a kérvényét benyújtani.

Végül mégis könnyen megy, a kikötőparancsnok és írásos engedély nélkül is. Egy déligyümölcs szövetkezet vezetője, aki az utóbbi öt hónapban 4 millió 500 ezer láda narancsot szállított Haifán keresztül, kísér végig a kikötőn. Ezidő szerint ő a kikötőnek a legnagyobb munkaadója, egész flotta áll a rendelkezésére, hatalmas raktárakat ültettek ki a kedvéért és hónapokra ő fizeti a kikötői illetékek oroszlan részét.

A berakodás előkészületei

Ilyen embert nem nagyon kérdeznék, hogy van-e írásos engedélye a kísérője számára. Különösen nem ma, a narancs-szállítás első napján, a három palesztinai kikötőben.

— Most nem láthat tul sokat — mondta kísérőm — míg egy lezart vasuti sorompó előtt várunk. Még nem mertünk egyetlen narancs-szállítmányt sem elindítani, de megígérték, hogy ma a szükséges katonai védelmet már megkapjuk. Tessék ezt megnézni.

A sineken nagy zakatolással kis páncélcocsi szalad át, angol katonákkal megrakva.

— Ilyen páncélvonatokat hoztak a narancs-szállítmányok kíséretül.

— Hány ládával rakódik ön be naponra? — kérdeztük.

— Itt a kikötőben három hajó állomásozik. Mindegyike 35—50 ezer ládát vesz fel. Jó időben egy hajónak a berakodása másfél napot igényel és így másfél nap alatt mintegy 150000 ládával készülhetünk el. A valóságban azonban sokkal kevesebb, mert amikor esik, félbe kell szakítanunk a rakodást. A ládáknak nem szabad benedvesedniük.

Három hajó

Most már a kikötőben vagyunk. A mózóval párhuzamosan rengeteg raktárépület, nagy barakkok és vasútpályák állnak, amelyek most tetőtől zsufolva vannak narancsládákkal. A szemközti vasúti megállónál még néhány tucat vagon áll berakodásra készen. Egy óriási raktárban 7—8 ezer láda áll előttünk, de ez szinte elvész ebben az óriási mennyiségben.

A kikötőben három hajó áll: egy angol egy dán és egy svéd. Tel-Aviv előtt ugyanakkor öt hajó és Jaffa előtt további öt hajó horgonyoz. Valamennyi az utolsó 24 órában érkezett. Két, maximum három napi várakozás után indulnak és aztán más hajók érkeznek a helyükbe. A narancsflotta munkában van.

Ezeknek a hajóknak jórésze már évek

óta, sőt évtizedek óta érkeznek a palesztinai kikötőbe, sőt az új modern hűtökészülékkel berendezett motoros hajókon is olyan személyzetet szolgálnak, mely hosszú idő óta ismeri az országot. A hajók jórésze nem is foglalkozik másféle szállítással. Ha nem palesztinai narancsot visznek, akkor Jamaikából ananászt, vagy Ausztráliából almát szállítanak. A tengerészek a gyümölcsszállítást nagyon szeretik. A gyümölcsládák könnyen kezelhetők és így a narancsflotta személyzete mindig kitűnő hangulatban van.

A legnagyobb rakományt a dán hajó kapja. Még nem rakodik a hajó, de már néhány nap múlva a kikötő hullámszani fog a zsidó és arab munkások száraitól, akik nappali és éjszakai schichtekben a ládák ezreit, tizezreit és millióit rakják be a szállító csónakokba és onnan a hajóra.

A telavivi kikötőben

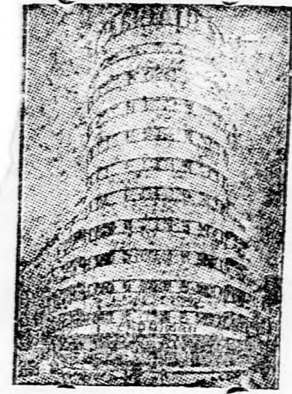
— Látja, ott a mólónál azokat az embereket uszni? — kérdezi tőlem Zeév Chajam ur, a telavivi kikötő szállítási vezetője. Most a telavivi kikötőben vagyunk, Zeév Hajam ur mellett, aki alighanem a legnépszerűbb embere a kikötői városrésznek. Odanézzünk, ahová mutat és meg is pillantunk 6—8 emberfejet a móló körül csapkodó hullámokban.

— Ezek munkások, akik alkalm jelenkeztek. De csak azokat vesszük akik jól tudnak uszni. Azelőtt műek voltunk, de mikor néhány cséllenség történt, kénytelenek szabályos vizsgákat rendezni. Ilyenkor az egyik „kitűnő uszó” vízbe és aztán kintlódhattunk vel. Mikor felelősségre vontam, így válaszolt: „Elméletben kitűnően uszom, de gyakorlatban még nem volt alkalmam megpróbálni.”

A telavivi hangzavar

Ilyen a hangulat a mi kikötőnkben, Tel-Avivban. Még kicsiny, még tökéletlen, talán még nem is egészen kikötő, azért mégis nagyobb élet mozog benne, mint Haifán. Haifa tulságosan motorizált, ünnepléses, modern, annyira modern, hogy már nem is emlékeztem a jó, öreg európai kikötőkre. Tel-Aviv már inkább hasonlít ezekre. Irtozatos láрма, állandó mozgás, egymást keresztező munkáscsoportok, elképzelhetetlen tohuvabohu a hajók körül, amelyek a kikötőben horgonyoznak. Ez a tűzpróbája a telavivi kikötőnek. Fennállása óta első alkalommal szállítanak innen másfélmillió láda narancsot és ezer zsidó munkást foglalkoztatni ez a tűzpróba, melynek sikerében senkisémet kételkedhetek. Az ember örömmel legelteti a szemeit ezen az ezerfőnyi tömegen, mind zsidók, matrózok, kapitányok, csomagszállítók, hordárok, csónakosok...

Átnéztünk Jaffába is. Ettől a kikötő-



Salamon Mór volt brassói gyógyszerész Bucarestben a Str. Dannei és Str. Academiei sarkán az Ad'atica palotában

„Drogeria Caraiman” név alatt

Gyógy Drogeriát nyitott Raktáron tartja az összes bel- és külföldi gyógyszerkellőlegességeket, valamint az összes illatszereket és kosmetikai cikkeket. Nagy választék Hubigant, Cocon, Chanel, Michel Guetlin, Patou, Grohe, stb. gyártmányokban. Telefon: 54580.

től elhódítottuk a narancsszállítás felé. Mégis hat hajó vár a berakodásra. Innen is, onnan is a közeli napokban elindul a narancsflotta és vízi Erec Jiszráél legfontosabb termékét a világ minden tájára felé.

I. Klötzel

Főleg orvosokat akarunk

A jeruzsálemi egyetem főleg kitűnő orvosokat akar nevelni. Európa több egyeteméről teljesen kiszorultak a zsidó orvosnövendékek és ezek közül egyre többen keresik fel a jeruzsálemit. Tudvalevő, hogy az emberiség milyen sokat köszönhet a zsidó orvostudományoknak. Kötelességnek véljük a zsidóság és sajtósági tehetőségét megővni és fejleszteni.

De ettől eltekintve is nagy szükség volt a jeruzsálemi egyetemre, hiszen az évek során felnőtt új fiatal generáció tagjai közül sokan vágyának szellemi pályára lépni, orvosi, ügyvédi, mérnöki diplomát akarnak szerezni. Nem kívánhatjuk ezektől, hogy külföldre utazzanak és amint az eredmény mutatja, az egyetem felépítése és megnyitása mindenképpen indokoltnak bizonyult.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda, december 22.

Bucaresti. 6.30: Torna, vidám zene, lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Hírek. 13.10: Lemezek. 14.10: Hírek. 15: Előadás. 18: Giurgiui zenekar. 19.20: Zene-történeti csevegés hangpéldákkal. 20.02: Hírek énekesek lemezei. 20.55: Duma Lizett román dalokat énekel. 21.15: Felolvasás. 21.30: Lemezek. 21.55: Fuvolakettős. 22.30: Hírek. 22.45: Vendégül zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éter. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Zongoraverseny, hegedű. 13.30: Hírek. 14.30: Zenekar. 15.40: Hírek. 17.15: Diákfelőra. 18: Előadás. 18.30: Hanglemezek. 18.55: Szimfóniák a mezőn, előadás lemezekkel. 19.30: Cigányzene. 20.20: Varázsfuvola, dalmű az Operaházból. 21.55: Hírek. 24: Hírek francia és olasz nyelven. 24.10: Jazz. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.50: Olasz nyelvoktatás. 20.35: Asszonyok a kávéházban, csevegés. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.40: Szalonzene.

Bécs. 8.10: Lemezek. 13: Lemezek. 15: Szoprán lemezek. 17.05: Klasszikus lemezek. 18.30: Dalok. 20.25: Katonadolog. Rádiózenekar.

Varsó. 12.40: Szimfónikus zene. 13.03: Déli zene. 18.15: Cselló-, ének- és zongorahangverseny. 19.10: Kinai lemezek. 21: Filmlemezek. 22: Zenekar. 23.15: Könyvi és tánclemezek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. E., Viseul de Sus. Sziveskedjék a következő címhez fordulni: Markó Vilhelm inginer Cluj, Calea Regele Ferdinand 43.

Karácsonyi olcsó vásárunk

Kedves alkalom, hogy vevőink ragaszkodását olcsó árainkkal viszonzozzunk.

Néhány mutatvány árainkból:

Sport flanelek	Lei 25.—
Cérna barchetek	Lei 25.—
Divatós pongyolaflanelek	Lei 49.—
Tiszta gyapju ruhaszövetek	Lei 108.—

Heller & Molnár

divatnagyrúháza CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 15.

Százezreket ment meg évenként a palesztinai zsidó egyetem

Beszélgetés Grau professzorral, a héber egyetem tanárával

Sűrű, fekete haja, mély tüzű barna szem van Grau professzornak, akit szobrásznak vagy festőnek is vélhetnének kissé bohém külseje után. Néhány év előtt még a berlini egyetemen volt magántanár. Most az ujonnan épült jeruzsálemi egyetemen tanít filológiát és bölcsészetet.

Zsufolt tantermek

Hétszázhetven hallgatója van jelenleg a jeruzsálemi egyetemnek — beszél Grau dr. — akiknek kétharmada férfi, egyharmada pedig nő. A tanterv és tanítás általában egyezik a többi európai egyetem tananyagával és módszereivel, mégis azzal a különbséggel, hogy nagy súlyt helyezünk a zsidó vallási és filozófiai irodalom tanítására.

Nagy számmal vannak amerikai keresztény hallgatóink is, akik ókori művészet- és kulturális történettel foglalkoznak. Ezek főleg a héber nyelv tökéletes elsajátítása miatt keresik fel egyetemünket, hogy annak birtokában eredetiben tanulmányozhassák a többezer éves héberül irt okiratokat és könyveket.

A világtörténelem óta először

A jeruzsálemi egyetem főleg tudományos kutatásokkal foglalkozik. E téren egészen rendkívüli eredményeket ért el. Így például Palesztina sok részén, így többek között Jeruzsálem környékén is, lehetetlen volt teheneiket nevelni. A bibliai időkben is így volt ez, mert a szentírásban csak kecske- és számartréjrl esik szó. Ennek a magyarázata, hogy egy bizonyos

fajta légy parazitákat olt a fiatal baromba, mely attól elcseneveszedik és ha fel is nővekszik, akkor sem lesz jó tejelő. Már pedig a tehenészet igen fontos szociális szükséglet, hiszen nélkülül alig lehet életerős gyermekeket felnevelni. Évek hosszú során tartó kísérletezés eredményeképpen végre sikerült Adler orvostanárnak olyan szérumot termelnie, mely a beoltott állatot immunissá teszi a kórokozó parazitákkal szemben és ma már Jeruzsálem környékének számottevő tehenésze van.

Hasonló sikerrel vette fel az egyetem a harcát a sáskajárás ellen is. Megfigyelték a sáskarajok pontos járását és előzetes intézkedéssel, szakszerű irtással ma már ezt a veszedelmet lényegesen lecsökkentették. Kiirtottuk nagyrészt a maláriát is, amely valóságos átká volt ennek a vidéknek, hiszen éppen a malária miatt neveztek már a biblikus időkben is a Halálvölgyének Palesztina környékét.

Kiásott zsinagógák

Az egyetem személyes felügyelete alatt folynak a szakszerű ásatások is, melynek célja a régi zsidó kultúra emlékeinek felszínre hozása. Ezt a munkát nagyon megkönnyíti egy nemesszivű Mecénás fejedelmi ajándéka, aki nyegvenezert fontot hagyományozott az ásatások és egy múzeum céljára. Legnagyobb sikerünk eddig egy többezeréves zsinagóga kiásása volt, amelynek csodálatosan finom és izlész mozaik díszei szemléltető bizonyítékai vannak, hogy milyen magas fokon állott már az ókorban is a zsidó képzőművészet.



Mit jelent Spanyolország Európa számára?

Írta: C. R. Atlee őrnagy, az angol munkáspárt vezére

Spanyolországi utamról visszatértem. Látogatásom során szívem mélyéből megszerettem a spanyol népet és mélyszégyenem csodálom a spanyol nép nagy szabadságharcában küzdő férfiak, asszonyok bátorságát és lelkesedését.

Spanyolországi látogatásom után mint angol ember még inkább szégyenlem magamat az angol kormány politikájáért. Ezt a politikát a benemavatkozás jelszavával szeretnék elkendőzni, a valóságban azonban az angol kormány politikája állandóan és határozottan a törvényes spanyol kormány ellen dolgozott és nemcsak a lázadóknak, hanem a spanyol háborúba beleavatkozott külföldi hatalmak támadásának is kedvezett.

A Spanyolországban eltöltött napok után még nagyobb megdöbbenéssel látom a konzervatív kormány szűkítő körű külpolitikáját és azt a közömbösséget, amellyel Anglia érdekeit iránt viselkedik.

A spanyol nép nem tudja megérteni, hogy a nagy nyugati demokráciák miért akarnak semlegesek és közömbösek maradni a spanyolországi fasiszta uralom veszedelmével szemben. Spanyolországban olyan népet látunk, amelynek egységét a külföldi támadás veszedelme teremtette meg. Franco tábornoknak és fasiszta támogatóinak agyu és bombái számtalan asszonyt, gyermeket és férfit gyilkoltak le, összeromboltak városokat és falvakat, nagyrészen rombadöntötték a spanyol fővárost is, de acélkeményé kovácsolták egy nagy nép lelket és ellenállóerejét. Minden hű és igaz spanyol, félretéve a politikai véleménykülönbségeket és a részvételeket, egyesült a demokrácia és az ország függetlenségének megmentése érdekében.

Ákármerre mentem, a bizalom és a lelkesedés jeleit láttam. Semmi nyoma a defétizmusnak.

A spanyol nép gyűlöli a háborút és békére vágyakozik. Erejük és képességük természetesen legszívesebben a néptömegek boldogulásának közvetlen megteremtésére fordítják, azonban el vannak szánva arra, hogy nem tűrnek zsarnokot a fejük fölött. Meg kell mondanom, azt hittem, hogy Spanyolországban bizonytalanságot és szeszélyt teremt a háború. Nos: minden vonalon a legteljesebb rend uralkodik. A köztársasági Spanyolország területén minden a normális élet képét mutatja. A háború folyik, de a tömegek végzik a maguk megszokott munkáját. Még Madridban is zavartalanul működnek mindazok az üzemek, amelyek nélkül elképzelhetetlen a civilizált élet.

Mély benyomást gyakorolt reám a harcok tüzeben kialakult új köztársasági hadsereg. Láttam a köztársaság katonáit a fronton, a lövészárkokban. Láttam őket a kasznyákban, gyakorlat közben, láttam tisztjeiket és jelen voltam egy katonai fölvonuláson is. Meglátogattam a főhadiszállást és megismertem a köztársasági hadsereg intézményeit. Meglepett, hogy a köztársaság hadserege sok tekintetben mennyire azonos képet mutat Anglia 1914-es haderejével. Az emberanyag kitűnő és azok, akik a selegben szolgálnak, bízikék arra, hogy a köztársaságért harcolnak. Katonai iskolák, a legénység begyakorlása magas színvonalon áll. A tisztiek és a legénység közötti viszony elsőrendű. Talán a legnagyobb jelentőségű eredmény, amit a köztársaság elért, hogy az élet-halálküzdőben egy 600.000 főnyi hatalmas hadsereget tudott teremteni magának.

Mindenütt a lehető legnagyobb mértékben bíznak abban, hogy a köztársaság hadereje vissza tudja verni a fasiszták támadásait. Meg kell itt mondani, hogyha nem tűrtek volna külföldi beavatkozást, a háború már rég befejeződött volna. Mélyszégyen hiszek abban, hogy végül a köztársaság győz, — nagy áldozatok és a spanyol nép súlyos szenvedései árán, de győz. Mindazonáltal súlyos károkat okozott a spanyol köztársaságnak, hogy megtagadták tőle a védelemhez szükséges fegyverek megszerzésének jogát.

A spanyol nép életszínvonala kétségtelenül alacsonyabb, mint az angolé. Az élelmiszer-áradatokat erősen korlátozni kellett, erre azért volt szükség, mert számolniuk azzal, hogy a háború hosszú időre elhúzódik. Véleményem szerint a benemavatkozás politikájá felelős a spanyol néptömegek élelmiszer-gondjairá. A fasiszta hatalmak arra törekednek, hogy kiéheztessek a spanyol köztársaságot.

A demokratikus államok népeinek minden tőlük telhetőt meg kellene tenniük, hogy életmet küldjenek Spanyolországnak és ezzel

támogassák a spanyol népet a demokrácia megtartásáért folytatott harcában.

Jólismert helyről származó propaganda azt állítja, hogy a spanyol háború a két szembenálló világnézet, a fasiszta és a bolsevizmus harca. Ez az állítás alapjában hazug és téves. A bolsevizmusnak csak azért van valami csekély ereje Spanyolországban, mert Szovjet-Oroszország inkább támogatja a spanyolokat, mint a nyugati demokráciák. A spanyol kormányban azonban a legkülönbözőbb pártállású és világnézeti férfiak foglalnak helyet, beleértve a buzgó katolikusokat is. Például az igazságügyminiszter is meggyőződött katolikus. Ezer és ezer hithű katolikus állott a köztársaság mellé, Spanyolországban tehát nem a fasiszta és a bolsevizmus, hanem a szabadság és a zsarnokosság harca folyik.

Spanyolország megdöbbenő példája lett a támadó államok háborút üzentek és csak azután rohantak meg idegen államokat, addig most belülről igyekeznek előbb aláaknázni az áldozatot. Békéről beszélnek, a gyakorlatban viszont külföldi államok törvényes kormányai ellen folytatnak háborút. A spanyolországi fölkelés számai külföldre vezetnek és kirobbantásában külföldi államok felelősek. Szerzte az egész világon, kisebb, vagy nagyobb mér-



Nos, milyen a habzó „NIVEA“-fogpaszta?

„Kitűnő... tudod, egy régi vágyam valósult meg: mindig olyan fogpasztát szerettem volna használni, amely olyan kellemes ízű, mint a „NIVEA“ és ennek ellenére mégis erősen habozzék!”

„Nos, a „NIVEA“ ezt a kívánságodat is eltalálta!”

„Eltalálta... igen! De én sohse gondoltam volna, hogy vágyam ennyire ragyogóan teljesüljön!”

a habzó „NIVEA“-fogpasztával.“

A habzó „NIVEA“-fogpaszta 20 — 15

tékben, végeredményben a támadók mindig ugyanazokat az eszközöket alkalmazzák.

A legsúlyosabb veszedelmet jelenti a világ demokráciáira, hogy egymásután támadják meg a szabad országokat és rombolják le, kötik gúzsba szabadságukat. Végeredményben minden országban találnak olyanokat, akik készenállnak arra, hogy idegen diktátorok lakájai és eszközei legyenek.

Az a véleményem, hogy tartozzék valaki bármilyen politikai párthoz, föl kell ismernie nagy örökségünknek, a szabadságnak és demokráciának értékét és meg kell látnia, hogy milyen veszedelmek fenyegetik ezt. A spanyol kormánynak megvan a joga ahhoz, hogy megvédje magát a belső lázadással és a külső támadással szemben. Az egyoldalú benem-

avatkozás politikájának folytatásával az angol kormány a spanyol demokrácia gyilkosává válik.

Nem hiszek abban, hogy ezt kívánná az angol nép.

Fölvívással fordulok tehát miniszterekhez és angolokhoz, akik hisznek a szabadságban és demokráciában, hogy a tőlük telhető minden erővel gyakorolják nyomást a kormányra, hogy változtassa meg politikáját. Személy szerint pedig támogatnám azokat a szervezetteket, amelyek élelmiszert küldenek a spanyol asszonyoknak és gyermekeknek.

Együttal fölvívom az angol munkáspárt minden tagját, hogy az elkövetkező hetekben tegyen meg mindent, amit tőle kívánunk — a spanyol nép érdekében!

Újabb nagyarányú kivégzések és letartóztatások Szovjet-Oroszországban

BERLIN, december 21. (Rador). A DNBjelenti Moszkvából: A vidéki lapok jelentése szerint öt ivonovói pékmunkást trockijizmussal vádoltak meg és halálra ítélték. A vádirat szerint mérgezett péksüteményeket hoztak forgalomba. Szamarában 4 szovjetellenes izgatással vádolt parasztot végeztek ki. Georgiában 7 magasrangú mezőgazdasági tisztviselőt ítélték halálra és végeztek ki trockijizmus és gépmombolás miatt. Teofan nisznij-nogorod metropolitát álitóltag nagyszámú lelkesítésével együtt szabotázs címén letartóztatták.

Eden megfenyegeti az olaszokat a palesztinai terror szitása miatt

Jeruzsálemben a levegőbe röpítették két arab terrorista házát

London, december 21. Eden külügyminiszter alsóházi beszédének egyes palesztinai vonatkozású passzusait különös hangsúllyal emelik ki a londoni lapok. A News Chronicle többek között a következőket írja:

„Az olasz propaganda által a palesztinai helyzetről terjesztett hazugságok ártnak a világbékeknek és csak kárt okoznak a palesztinai lakosságnak. E hazugságok egyedüli célja: az olasz imperializmus érdekeit szolgálja. Sokan élnek ma már abban a meggyőződésben, hogy az angol kormány tulságosan nagy türelmet tanusított ezen a téren. A propaganda olyan fegyver, amit mi is felhasználhatunk és kellemetlenségeket okozhatunk nemcsak az olasz gyarmatokon, de az olasz nép körében is, amely előtt eltitkolják az igazságot. A Daily He-

rald úgy véli, hogy a további titkolózásnak semmi értelme nincs. Az angol kormánynak kötelessége minél előbb megszervezni arab nyelvű rádióállomásokat.

Jeruzsálem, december 21. Az angol hatóságok levegőbe röpítették két arab terrorista vezető házát. A jogosulatlan fegyverviselés miatt halálra ítélt arab büntetését életfogytiglani börtönre változtatták. Szafed és Akra között rendőrök lelőttek egy arabot, aki menekülni próbált, midőn megállásra szólították fel.

Tulkarem körül tovább tart a harc a rendőrség és a felfegyverzett bandák között. Számos gyanús egyént letartóztattak. Kifar Hittin telep — vasárnap a telepeselek elraboltak egy zsidó rendőrt, akinek holttestét ma megtalálták.

Az usztasák által halálra ítélték névsorát megtalálták a merénylő Budainál

A francia szigoranca nyilvánosságra hozta Budai leveleit

Párizs, december 21. A sajtó részletesen foglalkozott a Budai-féle meggyilkolt terrorista merénylet tervével. A Petit Parisien úgy tudja, hogy a rendőrség birtokába jutott egy titokzatos levélnek is, amelyet Budai Kelemenhez intézett. Ez a levél az usztasák szervezet ála halálra ítélt egyének névsorát, valamint a merényletek végrehajtásával megbízott terroristák névsorát tartalmazza.

A Matin értesülése szerint a cseh rendőri hatóságok közölték, hogy az ügyvel kapcsolatban Prágában letartóztatott egyén közönséges csaló és hogy a Delbos élete elleni merényletéről szóló értesülések alaptalanok.

Más lapok értesülése szerint azonban a merénylettervek sokkal nagyobb arányúak és komolyabbak, mint eleinte hitték. A francia rendőrhatalóságok, mint most kiderült,

a Budai Kálmánhoz intézett levelek alapján több más személyt is letartóztattak. További öt személy ellen elfogadási parancsot adtak ki. Budai kihallgatása során a terrorista előéletét igyekeztek tisztázni. Budai azt vallotta, hogy amióta a svájci börtönből kiszabadult, Antwerpenben élt, ahol álitóltag egy nagyjénjétől 650 frank havi járadékot kapott. A merényletre vonatkozólag csak akkor hallgatják ki, ha már sikerült megfejtetni a nála talált titkos irás leveleket.

A francia közbiztonsági hivatal nyilvánosságra hozta ezeknek a leveleknek egyikét, amelyet az idegen légió egyik volt katonája intézett Valenciennesbe Budai Kálmánhoz. A rokkant légionistát, névszerint Havel Aba el Kadert, a cseh rendőrség Horny Cerekében letartóztatta. Ezt a levelet is Horny Cerekéből írta Budai Kálmánhoz. A volt legionista leveleiben pénzt és utasításokat kér Budaitól s panaszkodik, hogy nincs élelme. Az élelem szó a Havas iroda jelentése szerint valószínűleg robbanóanyagot jelent.

Havel, aki cseh állampolgár és a spanyol háborúban veszítette félkarját, föleg arra vonatkozólag kér utasításokat, hogy

Prágában, vagy másutt kövesse-e el a merényletet.

Ütvele — írja — renzben van és így elhagyhatja Csehországot. Levele végén említi, hogy szívesen harcol az ügy érdekében. A cseh rendőrség Havel lakásán nagymennyiségű terhelő anyagot talált, ennek ellenére azonban hivatalos helyen meg vannak győződve arról, hogy Havel beteges képzeliőd, aki így akart feltűnést kelteni. Budai kihallgatása során azt vallotta, hogy nem ismeri Havelt.

— A kolozsvári munkásszervezetek táviratban kérték a munkügyi minisztertől a helyi munkanélküli bizottság sürgős összehívását. A kolozsvári munkásszervezetek megbízottjai december 2-án megjelentek dr. Dragan Nicolae interimár bizottsági elnök előtt, akitől kérték a munkanélküli bizottság összehívását. Az interimár bizottság elnöke erre a munkásszervezetek kiküldöttének határozott ígéretet tett. Mivel a bizottságot nem hívták össze, december 15-én a Szakszervezeti Tanács írásbeli beadvánnyal fordult a város vezetőségéhez, amelyet 35.098—1937. szám alatt írtak. Mivel ezen beadványnak semmi fogantatja nem volt, a kolozsvári munkásszervezetek a következő táviratot küldték a munkügyi miniszterhez: „Miniszter ur, minden törekvésünk ellenére a kolozsvári polgármester ur a munkanélküli bizottságot nem hívta össze. Kérjük, utasítsa a polgármestert, hogy a munkanélküli bizottságot haladéktalanul hívja össze, hogy az munkáját sürgősen megkezdhesse.“

gyógyszerész
kamnei és St. Ana
Adriaticai palotában
Caraiman"

nyitott
szes bel- és külföldi
eket, valamint az
kometikai cikkeket,
gant, Coron, Chanet,
u, Grolie, stb. gyárt.
Telefon: 54580.

parancsszállítás felé
berakódásra. Innen
napokban elindul a
Erec Jiszráél leg-
világ minden tájéka

I. Költzel

orvosokat akarunk

tem főleg kitűnő or-
Európa több egye-
rultak a zsidó orvos-
közül egyre többen
mit. Tudvalevő, hogy
sokat köszönhet a
nyak. Kötelességnek
sajátosságok tehetőségét

is nagy szükség volt
re, hiszen az évek
al generáció tagjai
szellemi pályára lép-
mérnöki diplomát
m kívánhatjuk ezek-
tázzanak és amint az
z egyetem felépítése
nképpen indokoltnak

HÁBORÚ

ember 22.
a, vidám zene, leme-
szakeleadás, hírek
zek. 14.10: Hírek. 15:
zenekar. 19.20: Zene-
pédálakkal. 20.02: Hi-
0.55: Duma Lizett ro-
15: Felolvasás. 21.30:
akéttós. 22.30: Hírek

na, hanglemezek, ét-
Felolvasások. 13.05:
13.30: Hírek. 14.30:
17.15: Diákféltára. 18:
mezek. 18.55: Szin-
lemezekkel. 19.30:
zsfuvoja, dalmú az
ek. 24: Hírek francia
Jazz. 1.05: Hírek.

Olasz nyelvoktatás
vázában, csevegés.
lemezek. 22.40: Sza-

13: Lemezek. 15:
Klasszikus lemezek.
Katonadolog. Rádió-

kus zene. 13.03: Dőlő
ék- és zongorahang-
lemezek. 21: Film-
23.15: Könyvi és

ESZTŐI TEK

Sziveskedjék a kö-
ni: Markó Vilhelm
le Ferdinand 43.

Roosevelt és munkatársai

Archép és környezetanalízis az Egyesült Államok „nagy elnökeiről”

Írta: JULES SAUERWEIN

Az amerikai diplomata általában még ma is egyik főkérdése, hogy gazdag legyen s reprezentatív állásában ne legyen fukar természetű. Így alakult ki a háború előtti európai reprezentatív mágnás-diplomácia módjára Amerika iparmágnás-diplomáciája. Ez a hagyomány — bár most már olyan kitűnő kivételek vannak alóla, mint például William Bullit, az USA párizsi nagykövete, akiről tegnap emléztünk meg — még ma is é.

„Halló, király! Halló, királyné!”

A varsói nagykövét állást például egy időben John N. Willis, a híres autógyáros töltötte be; elődje ugyanezen a posztjon Stetson volt, a nem kevésbé híres kalapgyáros. Hosszu időn át élt Madridban egy Moore nevű nagyiparos is, akit azóta sem felejtett el senki azok közül, akik ismeretek s akinek említésére a számvetésben élő 13. Alfonz spanyol exkirály még ma is jólesően elmosolyodik. Ez a joviális amerikai nagykövét, valahányszor a királyi palotában volt hivatalos ebédre, sohasem felejtett el ajándékokat vinni a királyi gyermekeknek és csokoládéval kedveskedni a királynénak. A kitűnő amerikai nagykövétet sehogy sem lehetett betörni semmiféle etikettbe s valahányszor megérkezett, kedves közvetlenséggel mindig csak úgy köszöntötte Európa legelőkelőbb uralkodóházának tagjait:

— Hello King, hello Queen!

Ha megessett, hogy valami okból kénytelen volt késni a királyi ebédre, egyszerűen felhívta telefonon a királyi palotát és a királynét kérte a telefonhoz. Egyszóval Moore nagykövét volt Madrid legszórakoztatóbb dzsentlemenje s ha a többi, „hivatalos” diplomata pirult is a szegénytől, az uralkodópár rendkívüli módon ragaszkodott hozzá.

Ennél jóval veszedelmesebb típust képvisel az a néhány nagyszabású spekuláns aki az Egyesült Államoktól olykor szintén képviselte egyes fővárosokban. Ilyen volt például Harry F. Guggenheim newyorki bankár, Amerika kubai nagykövete, aki az egyes nyersanyagokkal való spekulációjában specializálta magát. A demokráta párt büszke arra, hogy nem csinál nagykövétet semmiféle ipari vagy kereskedelmi ághoz tartozó férfiból. Ennek azonban egyelőre még semmi bizonyossága nincs. A gyakorlatban érvényes az a kényelmes szabály, hogy a teljesített szolgálatokért ellenszolgáltatás jár s egy nagykövét csak akkor maradhat meg békén a helyén, ha valamely kétségbevonhatatlanul nagy érdemmel függetlenítette magát és állását a politika hullámveréseitől.

Borah szenátor rendkívüli hatalma

A külügyek intézésében a parlamentnek Amerikában nagyobb szerepe van, mint bárhol másutt. Az elnök ugyszólván mindenható, mindazonáltal meg kell adni, hogy 1921 óta a szenátus külügyi bizottsága által gyakorolt ellenőrzést bizonyos mértékben megerősítették. Ez a rendszabály onnan eredt, hogy Wilson elnök túlélt a mértéket. Azóta az elnök — legalábbis elméletben — köteles időnként értekezni a szenátus külügyi bizottságának tizenhét tagjával. Ebből pedig az következik, hogy a királyi bizottság elnöke, aki hosszú évek óta nem más, mint William E. Borah idahói szenátor, bizonyos fokig holmi külügyi államtitkárszámba megy. Borah szenátor, akinek elnöksége ez év végén jár le, annak köszönheti népszerűségét, hogy ő a tökéletes típusa a nyugati szabvány-amerikainak, vagyis ahhoz az amerikai emberfajtaéhoz tartozik, melynek a sok fizikai erőfeszítés és a primitív életmód mindennapi veszedelmei között eltöltött ifjuság erős energiát, nyers őszinteséget s olykor határtalan otrombaságot adott utrafalóul.

Szinte különös elképzelünk, hogy ebben az amerikai demokráciában ama két szenátor egyike, aki egy félmillió lakosságú kis államot képvisel, ilyen hatalmas jelentőségű szerepet játszhat s ilyen súlyos befolyása lehessen egy 130 millió nép külpolitikájára. Borah szenátor a lehető leg-

nagyobb megvetéssel viseltetik az európai intrikákkal s kivált az angol és francia diplomáciával szemben. Ő ugyan azt állítja, hogy azok a támadások, melyek a két ország sajtójától érték, nem játszottak szerepet e heves antipátia kialakulásában, az igazság azonban az, hogy a szenátor bizony mindig nagyon érzékeny volt. 1932 júniusában megátogatott Borah szenátort kapitóliumi hivatalában. A washingtoni kapitóliumon mind a 96 szenátornak külön kis szobája van, úgy, hogy az ember azt hinné, hogy kiskirályok gyülekezőhelyére tévedt, nem pedig egy törvényhozó testület folyosóra. Látogatásom idején Borah éppen különösen haragos kedvében volt az adósságok kérdése miatt.

Sehogy sem ment a fejébe, hogy az európai államok ugyanakkor, amikor képtelenek fizetni adósságukat, amellyel Amerikának tartoznak. Valahányszor erre a beszélgetésre visszaemlékszem, mindig magam előtt látom a nagy márványfolyosókat a zöld kis zsálukkal, amelyeken át szellőzött az épület s beáradt az embertelen hőség. Az odakünn tüzeltő 41 fokos kánikula azonban egyáltalában nem zavarta Borah szenátort. Hevesen gesztikulált s beszélgetés közben fel-felugrált, hogy hozza szu léptekkel mérje fel-alá a szobát s időnként egy fehérbe öltözött néger szolgálóval hozatott magának egy-egy pohárral ama citromból, ananászból, és egyébektől kutyvaszított hűtő italokból, amelyekből az amerikaiak mérhetetlen mennyiséget tudnak elfogyasztani nyáron.

Ugyanaznap volt találkozásom Stimpson akkori külügyminiszterrel is, akinek egyéb gondja sem volt, mint a leszerelés. Nagy gondnal s tulajdon merészségébe szinte belepirulva dolgozott azokon az ambiciózus terveken, melyeket később Norman Davisnak kellett Gemfibe vinnie.

Cornell Hull, a mai külügyminiszter azelőtt tennesseai ügyvéd volt. Egyike volt a demokrata párt helyi vezetőinek, akinek korrektségét és hidegvérét Roosevelt elnök jól ismerte és annyira méltányolta, hogy rábízta az Egyesült Államoknak az elnöki és az alelnöki stallumok után legfontosabb állását. Mikor 1923 márciusában látogatást tettem nála, lelkiismeretes embernek ismertem meg, aki átható szellemmel fogta át és ítélte meg az amerikai krízis egyetemes képét.

Ez a krízis — mondotta volt nekem — egyetemes krízis s ha nem tudunk rá nemzetközi megoldást találni, hát akkor nemzetenként jóval kevésbé megnyugtató módon s a jövőre nézve sokkal több veszéllyel oldódik majd meg.

Sajnos a válságra azóta sem sikerült nemzetközi megoldást találni, bár az Egyesült Államok, amelyeknek roppant erőforrásai vannak, még mindig jobban állnak, mint ma. Ennek azonban nem utolsósorban oka az is, hogy az Egyesült Államok élén immár négy éve olyan ember áll, aki az USA hivatalos fődiplomátája s diploma-

tának és politikuskának ma a legkülönbek egyike a világon.

Roosevelt, az ihletett, nagy szellem

Roosevelt elnökről van szó. Mikor először találkoztam vele newyorki kis házában, amikor még csak Newyork állam kormányzója volt, nyomban magával ragadott s azóta sem voltam Washingtonban anélkül, hogy ne találkoztam volna vele.

Általában szerdán fogadja az elnök az újságírókat. Ilyenkor az amerikai sajtó 150—200 képviselője jelenik meg nála: mindenkinek cezura a kezében és mindenki szabadon kérdezhet bármit az elnöktől. Roosevelt úgy fogadja a kérdéseket, hátal a nagy ablaknak, amely a Fehér Ház zöldelő nagy parkjára szolgál. A falon a hagyomány szerint ki van feszítve a csillogos amerikai lobogó, a Star Spangled Banner. Az elnök egyik cigarettáról a másikra gyújt s ha az arca fáradt is, mindig mosolyog s közvetlenségében is mindig méltóságáteljes. Fáradsága azonban nem akadályozza, hogy a diskurzust fordulatossá szellemmel és fiatalos frissességgel irányítsa.

Minden nagy embernek van valami külön jellemző vonása, ami Mussolininál nem más, mint a nagy dolgokban való hajlíthatatlan akarat. Hitlernél a nagy alkalmakkor kifejtett elementáris erő, Sztalinnál a háboríthatatlan hidegvér s a szemlélet emberfeletti tisztasága. Roosevelt jellemző vonása megint más: az az állandó megújulási képesség, az a nagyszerű rugalmasság, amelyet olykor a szemére vetnek ugyan, de amely annyira hasznos, a nagy válságok idején, amikor érti módját, hogy kell a különféle szeleket vitorlába fogni s hajóját tapasztalt és merész hajós módjára kormányoznia.

Nemcsak innen kinálkozott ez a hasznalat, de meg kell jegyeznünk, hogy fiatalkorában valóban tengerész is volt s ama baleset ellenére, amelynek következtében még ma sem tudja tökéletesen használni a lábát, ma is a legnagyobb öröme, ha kezébe foghatja vitorlás jachtjának kormányrudját s kedvére hajózáhatik Florida partjain. Akárhól figyeled meg, floridai vakációján, vagy kabinetjében, a Fehér Házban, ahonnan hatalmas birodalmának sorsát irányítja, mindig ugyanannak látod: félelem- és elötletnélküli, szellemeknek, aki a szüzesség egy nemével képes újra meg újra felfrissülni s aki ugyszólván az állandó ihlet állapotában él.

Nem is lehet csodálkozni rajta, ha az amerikai diplomácia szintén nem is egyéb, mint az elnök személyes tevékenysége. Ha meggondoljuk, hogy a gazdasági tényezők minden sulyukkal ráférnek erre a diplomáciára s hogy a politikai szenvedélyek minden egyes választáskor új és új kreatívakkal népesítik be szalnjait, úgy, hogy végül is csak a mindennapi elnök az egyetlen valódi külügyminiszter Amerikának — cseppet sem lehet megpödnünk azon, hogy az amerikai diplomácia olykor bizonyos nehézségek és sanyagosnak tunik fel előttünk. Ez a diplomácia voltaképpen nem más, mint eszköz s aki e keretek között tulságosan szembetűnő egyéni gondolatokat és kvalitásokat mutatna, alkalmassint a karrierjét is kockáztatná vele.

A spanyol köztársaságiak Terruelnél állították a nemzetiek frontját

A nemzetiek szerint a köztársaságiak nem értek el eredményt

A Reuter jelentése szerint az ibériai félszigeten hosszú szünet után ismét teljes erővel fellángoltak a küzdelmek és pedig főleg a Saragosa szakaszon, ahol salamancai jelentése szerint a köztársaságiak áttörték ugyan a frontot, de a nemzetieknek sikerült a benyomulást két hét közé fogva megsemmisíteni. Valencia ugyanakkor nagy győzelmet jelent, különösen Campionál, míg Salamanca az ellenkezőjét jelent.

A nemzetiek és köztársaságiak összecsapásai a levegőben mindkét fél számára tekinté-

lyes veszteségeket eredményeztek. Így lelétek 10 köztársasági és 12 nemzeti bombavető és vadászgépet.

A nemzetiek tegnap erős légi bombátüzet zúdítottak Barcelonára is és ott nagy károkat okoztak. Bombázták tegnap a francia-spanyol határmenti spanyol köztársasági helységeket is, valamint Port Bon kikötőt, amelyben a raktárakat rongálták meg és elszállították egy éppen kirakódó szovjet kereskedelmi gőzöst is, mely élelmiszereket tett a partra.

LONDON DEZ Ő elsőrendű úrisz bősága
készíti az eredeti angol és francia modell szerinti legegységesebb ruhákat úgy saját, mint hozott anyagból. CLUJ, Sf.rada Regina Maria 44.
Weisz Kálmán és Jenő
szabócég 15 éven át volt munkavezetője.

Schocken Verlag Berlin
SW 19. Jerusalemerstr. 65-66
Bücher in hebräischer Sprache

אוסף ספרים מופת
מהדורות חדשות מופתיות משובחים ומתוקנות על פי הגהה חדשה

In dieser „Sammlung klassischer Bücher“ sollen nach und nach die hebräischen Grundbücher des Judentums in sorgfältig korrigierten Reproduktionen nach esthönen und textlich guten alten Drucken neu erscheinen, und zwar zu billigen Preisen, die auf weiteste Verbreitung berechnet sind. Bisher liegen vor:

סדר עבודת ישראל

Vollständiges Gebetbuch für das ganze Jahr, einschliesslich aller Einschaltungen für die ausgezeichneten Sabbate und Werkstage sowie die Fasttage, mit einem erklärenden (hebräischen) Kommentar herausgegeben von Dr. S. Baer. Das zuerst 1868 erschienene, seit langem vergriffene, textlich und typographisch unübertroffene Werk ist in zwei Ausgaben lieferbar: Ausgabe A: für den alteutschen (rheinisch-südwestdeutschen) Ritus. Ausgabe B: für den deutsch-polnischen (im übrigen Mitteleuropa und in Osteuropa gültigen) Ritus. 850 bzw. 912 Seiten Quart (19,5x27,5 cm). Leinen M 9.80.

Von Ausgabe B ist eine verkleinerte Dündruckausgabe in Taschenformat (12x18 cm) erschienen. Preis in Leinen M 4.25.

מקראות גדולות - המשנה חומשי תורה

Die fünf Bücher der Weisung (Tora) mit den klassischen Kommentaren (Raschi, Ramban, Ibn Esra, Raschbam, Owdja Sfo usw.), den aramäischen Übersetzungen und reichem sonstigen Apparat, dazu die Haftaraot und die Fünf Rollen (Megillot) mit ihren Kommentaren, herausgegeben von S. Netter. Das Buch enthält 1632 Seiten und liegt in zwei Ausgaben vor: (1) Ausgabe in Originalgrösse (22,5x30,5 cm). In zwei Leinenbänden M 20. — in fünf Leinenbänden M 25. — (2) Verkleinerte Dündruckausgabe (14x20 cm). Leinen M 9.80.

המשנה חומשי תורה עם פירושי רש"י

Die fünf Bücher der Weisung (Tora) mit Raschis Kommentar, den Haftaraot und den Sabbatgebeten im Anhang, nach der Amsterdamer Ausgabe von 1827. Ca. 900 Seiten. Oktav. Leinen M 4. —

שלמה מאנדלסקערן - ספר היכל הקדש

S. Mandelkern: Bibelkoncordanz (Veteris Testamenti Concordantiae hebraicae atque chaldaicae). Zweite, erheblich vermehrte und verbesserte Auflage. 1568 Seiten. Grossquart (24,5x32,5 cm). Halbleder M 30. —

ששה סדרים משנה

Mischna mit dem Kommentar Owdja von Bertinoro, dem verkürzten Kommentar von Jomtow Lipman Heller (Kizzur tossofi Jomtow) und weiteren Beigaben. Verbesserte Nachdruck der Stettiner Auflage von 1862/3. 1216 Seiten. Oktav. In zwei Leinenbänden M 8. —

ימים נוראים

ספר מנהגות ומדרשות ואגרות לימי הרחמים והסליחות
לראש השנה וליום הכיפורים ולימים שבין ימים
הסדר שמואל וסוף עגנון

S. J. Agnon: Jamim Notaim (Die Furchtbietenden Tage). Ein Buch der Bräuche, Auslegungen und Sagen für den Neujahrstag, den Versöhnungstag und die Tage dazwischen. Aus Bibel, Talmud, Midrasch und späteren Literaturen gesammelt, ausgewählt und bearbeitet. 408 Seiten. Oktav. Leinen M 7.50.

A világdíjas Földes Jolán új regénye: Fej, vagy írás. 350 lap, szép kiállítás, fűzve 158 lei, kötve 191 lei, Pantheon kiadás, mint: „Mária jól érett (Mikszáth díjas), kötve 92 lei, „Péter nem veszi el a fejét“ kötve 79 lei. Új Pantheon könyv: Paul de Kruij: A hét vasember, fűzve 116 lei, kötve 149 lei Lepagónál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes ingyen jegyzéket.

A kis technikus: Gép, repülés, film, rádió. Hatalmas kötet, benne van az egész modern technika, távolbalítás, haditechnika is. Rettegget képpel, diszkótésben 158 lei. Eppen olyan impozáns könyv, mint „Az arany kis tudós“ 158 lei és az „Ezüst kis tudós“ 158 lei Lepagónál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen ingyen karácsonyi jegyzéket Lepagétól Cluj.

BERETES AZ UZLET LELKE:

HIRDESSZEN AZ UJ KELETEN

Ma dönt az koncentráció

Váratlan para

Tokió, december 21. Az Csang-Kaj-Sek marsall az utazott, amely a kelet. Japán politikai helyzet, hogy a kínai kormány nem fogja megakadályozni a japán hadsereget, hogy folytassa megsemmisítse a kínai pontjait. Kantonban a japán Csang-Kaj-Sek folytán a városnak a japán bombázása valószínűnek. Tokióból jelenték, hogy a japán miniszterelnök a külügyminiszterrel a császár kormány által Kínára határozatokat, amelyek a kínai kormány elnökétől kéri a japán kormány elnökét.

Mint Sanghajból jelentések elárózták, hogy a kossága és Kuangtung fegyverbe szállnak, hogy japánoknak.

Franciaország tengeri biztos

Párizsi jelentés szerint mentárook a távolkeleti tenger. Az Epoque szerint a nap a tervezett intézkedés minden bizonyonnyal elhatároltálmétek megerősítését jelölték ki. Lehet az, hogy új egységeket

szekre és így Franciaország földközítengeri biztonságát a kérdésben Eden már ott a londoni francia Elysée-palotában tartott tanács dönteni fog ebben ország valószínűleg segítségét Nagy-Britannia mert Franciaországnak való érdekei vannak a szomszédos probléma merül fel annak számára is és az a demonstráció nincsen ki.

A Le Figaro szerint a nisztertanácsnak határozott az angol birodalom biztonságát, mintha az angol volna a franciát, helyette a Földközi tenger ellen. L'Ordre szerint az erők közlekednek a közvetlenül szembeszállni, ha a földközítengeri garanciaik.

A Petit Journal szerint Nagy-Britanniának a többi hajóját a Földközi vizekre kellene azokat ország közvetlenül eljárás és barátja érdekében földközítengeri statusquótia erőinek zömét a Tengerre.

Közlés a felhőceni amerikai

Los Angelesből jelentés torpedóromboló, amelyben horgonyoztak, majd indultak San Pedro félszigetén amerikai flotta légiraj utasítást kapott meretlen helyre. Az ad tartás övezi. A tenger szerint a csendesóceán hatalmazása a kelletésére anélkül, hogy Wash kérjen. San Diegóban hiszik, hogy a rendelkezés mellett gyorsasággal összevonni a Csendes óceánra.

A mozgósított amerikai nagobb kömtra készült utasítást kapott horgonyoztatni a matrózok legnagyobb Azonnal órákat indult. A parancsok végrehajtásáért és így összekapott.

A tengerészeti miniszter a csendesóceánra mazták olyan intézkedéseket, amelyek

Ma dönt az angol minisztertanács az angol flotta távolkeleti koncentrációjának ügyében

Kantonba tette át székhelyét a kínai kormány

A francia államtanács mai ülésén szintén az angol flotta távolkeleti koncentrációjáról tárgyalt

Váratlan parancsra kifutott kikötőjéből az amerikai Csendes-óceáni flotta

Tokió, december 21. Az Asahi jelenti, hogy Csang-Kaj-Sek marsall Csangszaból Kantonba utazott, amely a kormány új székhelye lesz. Japán politikai körökben azt hiszik, hogy a kínai kormány székhelyváltásának nem fogja megakadályozni abban a japán hadsereget, hogy folytassa hadjáratait és megsemmisítse a kínaiak összes ellenállási pontjait. Kantonban nagy a nyugtalanság, mivel Csang-Kaj-Sek marsall odaérkezése folytán a városnak a apán repülőik által való bombázása valószínűnek látszik.

Tokióból jelentik, hogy a beteg Konoye herceg miniszterelnök képviseletében Hirota külügyminiszter a császár elé terjesztette a kormány által Kínára vonatkozólag hozott határozatokat, amelyek többek között a pekingi kínai kormány elismerésére vonatkoznak.

Mint Sanghajból jelentik, a kantoni hatóságok elhatározták, hogy a város egész lakossága és Kuangtung lakói mindannyian fegyverbe szállnak, hogy ellenállhassanak a japánoknak.

Franciaország veszi át a földközi-tengeri biztonság feletti őrködést

Párizsi jelentés szerint a francia lapközlőanyagok a távolkeleti viszállyal foglalkoznak. Az Epoque szerint az angol kabinet holnap a tervezett intézkedések felől dönt és minden bizonnyal elhatározza Hongkong védelmének megerősítését, ami részben már biztosítva van. Lehet azonban — írja a lap —, hogy új egységeket küldenek a kínai vizekre és így Franciaország lesz hivatott a földközi-tengeri biztonságon őrködni. Ebben a kérdésben Eden már megbeszélést folytatott a londoni francia nagykövettel. Az Elysée-palotában tartandó mai minisztertanács dönteni fog ebben az ügyben. Franciaország valószínűleg nem fogja megtagadni segítségét Nagy-Britanniának, különösen, mert Franciaországnak is nagy megvédeni való érdekei vannak a Távol-Keleten. Hasonló probléma merül fel az Egyesült Államok számára is és az angol-amerikai flottademonstráció nincsen kizárva.

A Le Figaro szerint szerdán az angol minisztertanácsnak határozatokat kell hoznia az angol birodalom biztonságára nézve. Nem igaz, mintha az angol kormány arra kérte volna a franciát, helyettesítse a brit flottát a Földközi tenger ellenőrzésében.

A l'Ordre szerint az amerikai és európai erők közeledhetnek a japán partokhoz és közvetlenül szembeállhatnak a japán erővel, ha a földközi-tengeri angol biztonságát garantálnak.

A Petit Journal szintén kijelenti, hogy Nagy-Britanniának el kellene távolítania több hajóját a Földközi tengerről és a kínai vizekre kellene azokat vezényelnie. Franciaország közvetlenül eljárna volt szövetségese és barátja érdekében, hogy fenntartsa a földközi-tengeri statusquot, amennyiben Anglia erőinek zömét a Távol-Keleten használná fel.

Korlátlan felhatalmazás a csendes-óceáni amerikai flottának

Los Angelesből jelentik, hogy 9 amerikai torpedóromboló, amelyek eddig San Diegóban horgonyoztak, ma éjjel váratlanul elindultak San Pedro felé, amely a csendes-óceáni amerikai flotta főhadiszállása. Kilenc légiraj utasítást kapott, azonnal induljon ismeretlen helyre. Az adott utasításokat titoktartás övezi. A tengerészeti minisztérium szerint a csendes-óceáni hadihajóinak felhatalmazása a kelő intézkedések megtételére anélkül, hogy Washingtonból utasításokat kérjen. San Diegóban tengerészeti körök azt hiszik, hogy a rendelkezések célja kipróbálni, milyen gyorsasággal lehet egyetlen pontra összehívni a Csendes óceán egységeit.

A mozgósított amerikai hadiraj 1938 elején nagyobb körre készül. Ma éjjel, amikor utasítást kapott horgonyváltásra felszedésére, a matrózok legnagyobb része parton volt. Azonnal átváltak a tengerészek után. A partiolok végigjárták San Diego éjszakai mulatóit és így összehozták a matrózokat.

A tengerészeti minisztérium közleménye szerint a csendes-óceáni flottát felhatalmazták olyan intézkedések hozatalára, amiket jónak lát,

anélkül, hogy utasításokra várna Washingtonból.

Hongkongi jelentés szerint Crabbe ellentengermagy ma ideérkezett Hankaiból jövet, hogy átvegye a kínai vizeken tartózkodó angol flotta parancsnokságát és felváltja a betegség miatt pihenőre menő Sir Charles Littlet. Crabbe eddig a Jangcsen állomásozó angol hajóraj vezetője volt.

A Reuter hiteletérdeklő hongkongi forrásból úgy értesül, hogy két japán hadihajó

jelent meg váratlanul Bias Bay-ban, egy Hongkong melletti öbölben.

„Cáfo” a japán repülőparancsnok Sanghaji jelentés szerint Herada tábornok kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy nem felel meg a valóságnak az a hír, mely szerint azon vidék japán repülőparancsnoka, ahol a Panay-incidens történt, utasítást kapott volna, löjjön a Jangose azon részén felülő összes hajókra. A rendelet csak a kínai hajókra vonatkozott.

Ma számol be Párizsban Delbos közép-európai útja eredményéről

Párizs, december 21. Nagyjelentőségű beszéd fog elhangzani ma, vagy holnap Párizsban, ahol Delbos tartja meg nyilvános beszámolóját. A külügyminiszter, aki tegnap Lebrun köztársasági elnököt, Chautempst, a kamara és a szenátus elnökeit már tájékoztatta, a parlamentben is ismerteti közép-európai

útjának eredményét. A Liberté szerint a nemzetközi helyzet annyira kuszált, hogy rendet teremteni abban most már diplomáciai ügyeskedéssel nem is lehet, csak a nyit és egyenes szó használatát. Ezt várja a francia közvélemény Edentől és Delbostól egyaránt.

Jugoszlávia ragaszkodik külpolitikai alapvonalaihoz

BELGRAD, december 21. Sztójadinovic jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter a képviselőház pénzügyi bizottságának ülésén expozé tartott, amelynek során Jugoszlávia külpolitikai irányvonalát taglalta. A miniszterelnök kijelentette többek között, hogy januárban Berlinbe utazik. Jugoszláviának — mondta a miniszterelnök — gazdasági érdeke fűződik ahhoz, hogy baráti kapcsolatokat építsen ki bizonyos országokkal. Hangsúlyozta Sztójadinovic, hogy Jugoszlávia ragaszkodik külpolitikai alapvonalaihoz, amelynek alapja a béke fenntartása. Beszéde végzetével annak a véleményének adott kifejezést a jugoszláv miniszterelnök, hogy béke uralkodik egy a Dunamedencében, mint az Adriai partjain.

Két tehervonat egymásba rohant Medgyes mellett

Brassó és Kolozsvár között csak átszállással lehet közlekedni a karambol miatt

Három súlyos sebesültje van a vasuti szerencsétlenségnek

Cluj, december 21. Súlyos vasuti szerencsétlenség történt a hétfőről kedde virradó éjjel a Bucuresti-Kolozsvár vasuti fővonalon. Medgyes és Kiskapus között az eddigi hírek szerint hibás indítás következtében egymásba szaladt egy tehervonat és egy gyorsteher-szerelvény. A CFR vezérigazgatója és a kolozsvári kerületi felügyelő még nem adott ki hivatalos jelentést a karambolról. Egyelőre annyi intézkedés történt, hogy az összeütközés következtében súlyosan megrongálódott útvonalon átszállással biztosítják a forgalmat. Az összeütközés miatt a vasuti

közlekedés majdnem teljesen szünetel az egyébként nagyforgalmu útvonalon. A Bucuresti és Sziget között közlekedő 401, számú gyorsvonat, amelynek kedden reggel 7 óra 10 perckor kellett volna befutnia a kolozsvári állomásra, nem érkezett be. Hasonlóképpen utközben megrekedt a Bucuresti Sighet közötti gyorsvonat, amely viszont 9 óra 21 perckor kell menetrendszerűen beérkeznie Kolozsvárra. A kolozsvári állomás forgalmi hivatala jelentette a két vonat kérését, midőn a szerelvények a megszabott időn túl egy óra 40 perc múlva sem futottak be. A késés azon-

— Aki egész nap ott görnyed az íróasztal mellett, igyék reggelként felkeléskor egy kis pohár természetes „Fefenc József” keszürvizet, mert az a bélmozgást szabályozza, a gyomormérszést előmozdítja, a vérkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Kérdezze meg orvosát.

ban jóval nagyobb volt, mert a késő délutáni órákban sem érkezett hír a két vonatról. A közönség körében nagy nyugtalanságot váltott ki a szerencsétlenség híre. A forgalmi hivatalban percenkint érdeklődtek telefonon azon utasok hozzátartozói, akiknek a két vonattal kellett volna Kolozsvárra érkezniük. Bucuresti felől Kolozsvárra csak az aradi gyorsvonat érkezett be kedden délelőtt másfél óras késéssel, amely Tövisen felvette a 401. számú gyors utasainak egy részét. Nagyvárad felől rendes időben futottak be Kolozsvárra és folytatták útjukat a főváros felé a közlekedő vonatok. Egyelőre azonban nem érkezett hír arról, hogy rendezték az időközben a megrongálódott vasutvonalat. Minden valószínűség szerint Tövisen túl nem juthatnak el, ahol átszállással fogják lebonyolítani a forgalmat Bucuresti felé. A vasuti összeütközés ügyében folyik a vizsgálat. Mivel hivatalos jelentést eddig még nem adtak ki a karambolról, nem lehet tudni, hogy az összeütközést mi idézte elő. A tövisi rendőrség mindössze annyit adott le az összeütközésről, hogy a szerencsétlenségnek három súlyos és több könnyebb sebesültje van. A két szerelvény vasutasai közül sebesültek meg többen, akiket a medgyesi kórházba szállítottak. A kolozsvári állomás forgalmi irodája mindössze annyit jelentett ki az összeütközéssel kapcsolatban, hogy valószínűleg holnapra helyre áll a forgalom ezen a vonalon.

Idegenrazzia Párizsban

PÁRIZS, december 21. A francia fővárosban néhány héttel ezelőtt leleplezett Weidmann német származású tömeggyilkos miatt a francia rendőrség megszigorította az idegenellenőrzéseket. Baubachten elővárosban a rendőrség razziát tartott. 260 rendőr, 53 detektív, 10 rendőrtiszt és motorbiciklis rendőrök keresték be az elővárost, ahol házról-házra járva, mindenkit leigazoltattak.

Eliogták az óbudai rablógyilkost

Budapest, december 21. A budapesti rendőrségnek napokig tartó lázas nyomozás után sikerült elfognia az óbudai rablógyilkosság tettesét. Ismeretes, hogy néhány nappal ezelőtt lakásában meggyilkolta találták özv. Klein Rezsóné magánzónát. A nyomozó hatóságokat az áldozat koponyájában talált gumiszélep darab vezette nyomra. A gyanúsítottak közül Korunski Vilmosnál, aki az áldozat közeli rokona volt, megtalálták azt a kerékpárpumpát, amelyből az áldozat koponyájában talált gumiszélep hiányzott. A gyilkos ezzel a kerékpárpumpával mért halálos csapást a szerencsétlen asszonyra. Korunski Vilmos, vagy ahogy a környéken neveztek, Szőke Vili, állhatatosan tagad, de a bizonyítékok ellene szólnak.

Gyógyfürdők metropolisa



3-hetes pausálkura Budapesten

Vizummentes beutazás Magyarországra 50%-os kedvezmény a MÁV vonalain. Gyógyszállodai lakás, teljes ellátás, illetékek, kiszolgálás, adók, fürdő, orvosi felügyelet, kórházak és további fröngedelmények. Lejben fizethetők az

„Europa”

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi Vállalat összes irodáiban.

CLUJON „EUROPA”-ECONOMIA, Piața Unirii No. 9.

Könyvtári könyveket és egyéb könyvkötői munkákat a legolcsóbban 20% árszállítással kőt a

„Gloria” könyvkötészet

Saját érdekében jegyezze meg a címet.

„Gloria” könyvkötészet, Piața Unirii No. 9.

Berlin Nr. 65-66 Spätsache

„Berliner Bücher“... erschienen, und die auf weiteste bisher liegen vor:

Das ganze Jahr... 12x18 cm) er-25.

(Tora) mit dem... Ausgabe (14x20

ung (Tora) mit... Ca. 900 Seiten.

slava (Veteris... 30.

er Owaajes von... Oktav. Leinen

slava (Veteris... 30.

(Die Furchtge... Oktav. Leinen

uj regénye: Fej... Kérjen teljes in-

ülés, film, rádió... Kérjen teljes in-

KE: UJ KELET

Zarah Leander világ-
ker". A tánc folyik.

MUSORA:
vigjáték, fészerepek,
Hansí Knotech.

MUSORA:
Tiger-Hay! Izgalmas
Edward G. Robin-
II. Az orleansi szék,
George és Ar-
Journal.

MUSORA:
mas dráma, fészere-
es, Franchot Tone.

MUSORA:
9 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

„MOTT“-sarok
MOTT bor és MOTT pezsgő
A legjobb e kettő!

HIREK

Zsidó nagyszonyok

— Dr. Rosenfeld Salamonné —

Több, mint tizenhat éve működik Kolozsváron egy céljaiban és eszközeiben egészen különös, Erdélyben még egyedülálló egyesület. „Marpe Lanefes” lelket gyógyító közületnek nevezi magát, holott éppen a fizikai betegek istápolására alakult.

Ugy kezdődött, hogy 1918-ban, a spanyolnátha járványának idején, amikor rendkívül sokan feküdtek a klinikákon, a „Jehudit” cionista nőegylet egyik gyűlésén a szükség parancsára felvetődött a gondolat, hogy a vidéki idejött szegénysorsú és kóser kosztára reflektáló betegeket lássák el rituális étellel.

Az akkori hitk. alelnök, megb. Neumann Mór neje vállalta, hogy állandósítani fogja ezt az intézményt és pedig úgy, hogy „napokat” fog kérni megbízható kóser háztartásokból a klinikai zsidó betegeknél. A régi világban a jesivák szegénysorsú növendékei úgy tartották fenn magukat, hogy napról-napra más-más család asztalánál ebédelték. Amíg a tálmúdi szellem otthonos volt mindenfelé, addig semmi nyomozó és megszegítő nem volt ebben. Később azonban, e szellem elhalálása után már nem volt méltó dolog, hogy a zsidó tudomány ifjai alamizsnában éljenek. A nemesen gondolkodó nagyszonyok a családok e jótékony szokását átírányították a betegek felé. Az adományozó nem látta azt, aki elfogadta, a beteg nem tudta, ki segíti. Így lett a „Marpe Lanefes” valóban lelket gyógyító közület.

Később a nagyszonyok kiesziközölte, hogy a klinikán kis helyiséget adtak, konyhaféleit, ahol felmelegítik a városban összegyűjtött ételporciókat.

Már leánykorában sokat dolgozott a pesti ortodoxok jótékony intézményeiben. Amikor 1909-ben férjhez ment, első dolga volt, hogy a kolozsvári Zsidó Nőegyletben munkát vállalt, eleinte mint egyszerű tag, később mint a választmány tagja.

A példa hatott. A budapesti „Bikur Cholim” ortodox betegsegélyző elnöke, Ehrenfeld Márton konzul, aki egyébként a „Chaszam Szófer” lezármazottja, lekopirozta a Marpe Lanefes elvét és módszerének egy részét. A magyar fővárosban ugyanis a hitközség látja el a kósztal a betegeket, a pesti Marpe Lanefes társulat és gyűlölcöt gyűjt nekik.

Itt is asszony végzi a gyűjtés és elosztás munkáját; Ehrenfeld Sándorné, aki nővére a mi nagyszonyunknak.

1929 szeptemberében meghalt a nagyszony férje, a jótékony munkában nemes segítőtársa. Második férje, a drága emlékü dr. Rosenfeld Salamon is jobbkeze volt ebben a karitatív és kulturális munkában. Mert a Marpe Lanefes teadélutánjai egyben kulturális előadásokat is jelentenek, mintnagyminden alkalommal ismeretterjesztő előadásokat tartanak.

A Marpe Lanefes naponta 40-60 beteget kósztal. Tavaly és ezidén külön gyűjtőakciót rendeztek, hogy a beteg kolozsvári szegényeket fával lássák el. A szükségnek képest családoként egytől három mázsaig osztottak székkel a másfél vagon fából.

Munkatársai a nagyszonyt 1933-ban ezüst koszorúval tisztelték meg tíz évnél többi elnöki munkássága után, amely tisztelettel az egyesület alapítása óta őt bízták meg. Ez is a nagyszony rátermettségének, agilitásának és zsidó lelkesedésének méltó jele. (sz.)

Időprognózis: Emelkedő légnyomás, váltakozó felhőzet, enyhe északi szél, fokozatosan csökkenő hőmérséklet, éjjel általános fagy, helyi jellegű havazás, különösen az ország déli részeiben. Ma délután a fővárosban 3 fokot mértek.

Bemagy: „Európától Azsiáig”. (Egy ideget hajó száll.) Henri Barbusse előszavával. 2. kiadás. Epocha.

Zsidó választók a mai szenátor-választásokon

Cluj, december 21. Az egész országban majdan zajlanak le a szenátor választások. A Zsidó Párt ismeretesen nem állított jelöltet ezen a választáson, mert a választási törvény technikája már eleve kizárja, hogy a Zsidó Párt ezen a választáson komoly küzdelmet vívott. A zsidó választóknak azonban, függetlenül a képviselői választási eredmények kimenetelétől, vagy annál is inkább kötelességük polgári jogukat gyakorolni ezen a választáson is. A Zsidó Párt központi vezetősége úgy határozott, hogy felhívja tagjait: adják szavazataikat azon demokratikus pártokra, amelyeknek jelöltjeiben kellő garanciát látnak arra, hogy védői és szószólói lesznek a parlamentben a polgári és kisebbségi jogoknak.

Bozalmas tűz pusztított el egy japán iskolát, Tokióból jelentik: Oszaka közelében egy falusi iskolában tűz ütött ki egy filmelőadás közben. A gyűlést anyagból készült épület pillanatok alatt lángokban állott. Az ajtókat közelében tartózkodó mintegy 100 gyermeket és a tanítót megmentették, de ezek is égési sebeket szenvedtek. Az áldozatok száma 80-ra tehető.

Komoly vegyész, szakképzett gyógyszerész, minden szakkönyvet, folyóiratot, minden nyelven Lepage-nál rendelhet. Közölje milyen szak, vagy kérdés érdekl, milyen nyelven ért és megkapja a megfelelő részletes jegyzéket. Cim: Lepage Cluj.

Elhibzott egyéneknek reggelenként éhgyomorra egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet a bélműködést hathatósan előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően leaszítja és a testet könnyvé teszi. Kérdezze meg orvosát.

A Nilus abesszíniai forrásai rendszabályozásának ügye az angol alsóház angol-egyiptomi bizottsága előtt. Londonból jelentik: Az alsóház angol-egyiptomi bizottsága tegnap este arról a súlyos helyzetről tárgyalt, amibe az egyiptomi mezőgazdaság jutna abban az esetben, ha az olaszok Abesszíniában gyakorlathoz ültetnék át a Nilus forrásainak rendszabályozására vonatkozó terveiket.

Textilgyár, szövőpár. Minden szakkönyv és folyóirat, minden nyelven Lepage-nál Cluj. Közölje mit kíván, milyen nyelven ért és megkapja Lepage-tól a megfelelő szakjegyzéket. Cim: Lepage Cluj.

Női kabátot a **Feminában**

Villon balladái (Faludi átkölt.) Bibliofil kiadás, fülsze 92 lej. Ugyanazon kiadásban: Szerb Antal: Budapesti kalauz, Kolozsvári rajzaival költe 99 lej. — Nemsokára jön: Régi Pest... Buda egykoru képekben és leírásokban 79 lej. Ortutay: Parasztságnak élete, 79 lej Lepage-nál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen új könyvjegyzéket.

Fémpárosok, gyárak, vezetők, szakkönyvek. Minden szakkönyv, szakkönyvet minden nyelven Lepage-nál Cluj. Közölje milyen szak, vagy kérdés érdekl és milyen nyelven ért és megkapja Lepage-tól a megfelelő szakjegyzéket. Cim: Lepage Cluj.

Iskolai kabátot, pongyolát a **Feminában**

Orvosok, akik haladnak a tudomány, szakkönyvet, folyóiratot, minden nyelven Lepage-nál rendelhetnek. Közölje milyen szak érdekl és milyen nyelven ért és megkapja a megfelelő jegyzékeket. A folyóiratokat Lepage-nál fizeti elő, de közvetlenül kapja a kiadótól. Cim Lepage Cluj.

TYP

A legjobb hajtó

Itélet Tudor Bugnariu tanár állameléne-
zés igazgatói perében. A kolozsvári katonai
törvényszék kedden délután hirdette ítéletét
Bugnariu Tudor középiskolai tanár és meny-
aszonyának Balázs Katónak perében, akiket
kommunista propaganda vádjával állítottak
bírósg elé. A katonai törvényszék bírságok
mondotta ki Tudor Bugnariut, akit egy évi
elzárásra, öt ezer lej pénzbüntetésre, valamint
politikai jogainak hat évi felfüggesztésére
ítéltek. A büntetésbe beszámították a vizsgá-
lati fogságban eltöltött négy hónapot. Hason-
lóképpen bírságok mondották ki a másodren-
dű vádlottat, Balázs Katót is, akit hét hónapi
fogságra és politikai jogainak felévi felfüg-
gesztésére ítélték.

Női ruhát a **Feminában**

Mesterséges megtermékenyítés útján
született bofju egy angliai mezőgazdasági
kiállításon. Londonból jelentik: A chelmsfordi
mezőgazdasági kiállításon hatalmas szenzációt
keltett egy öt éves bofju bemutatása, amely
mesterséges megtermékenyítés útján született.
A mesterséges megtermékenyítéssel a tehén
medvétségének elhárítása érdekében kísérle-
teznek.

Fiúk, lányok boldog karácsonya. Lagerlöf:
Csodálatos utazás, lei 158. Amikor én kislány
volam, 106 lei. Kaestner: Emil meg a három
iker, 119 lei. Ransome: Fecskek — fruskák,
132 lei. A fejedezők, 119 lei. Palotai: „Péter”
99 lei, „Julika” 119 lei. János: „Láthatatlan
szélmalom” 106 lei, stb. stb. diszkóte, képek-
kel Lepage-nál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen
ingyen jegyzéket.

Nagy havazás az egész országban. Bu-
curestiből jelentik: Az egész országban hava-
zik. Erdély egyes részeiben a hóréteg eléri a
25 centimétert, — írja a Capitala.

Cionista élet Margitán. Florential Chaim
a Jeruzsálemi KKL főiroda schliachja és
Salamon Smuel Noar Hacioni vezető a napok-
ban Margitán voltak és résztvettek a kén
gyűlésén. Florential Chaim nagy érdeklődés
közepette tartotta meg „A nép és föld nevelő
értéke” címen előadást. A kénben egy új
szervezkedési akció indult meg és fokozottabb
KKL munka vette kezdetét. A Wizo csoportja
is rövidesen megalakul Margitán. Kopper Ist-
ván már megkezdte az előkészítő munkát,
mely minden valószínűség szerint eredmén-
nyel fog járni.

Héber szótárak

Mannheim — Grosz: Héber-magyar szótár

Az első modern teljes héber-magyar szótár rövid nyelvtannal. 628 oldal, kb. 20.000 szavakkal. Ár: 300 lej. Füzve 200 lej.

Mannheim: Magyar-héber szótár

Modern magyar-héber szótár 300 oldal, 10.000 szó 120 lej. Kapható az

Uj Kelet kiadóhivatalában

Cluj, Str. Baross L. Pop 18



Luxor GRANDVISIBLE

A legalkalmasabb ünnepi ajándék a **LUXOR GRANDVISIBLE** áttetsző fantasztartályú feltöltő, legmegbízhatóbb telestípus szerkezetű. Összeállítást a „LUXOR” névre kapható minden jobb szaküzletben.

EGYESÜLETI ÉLET

Haggibbor teadélután. A Cristal Palace igazgatósága december 26-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Haggibbor sportegyesület Kfar Hamakkabi alapja javára műsoros teadélután rendez.

A Goldmark Filháromiai Társaság értesíti az énekpar tagjait, hogy a ma, szerda esti énekpróba, közbejött akadályok miatt, elmarad. Az énekpar legközelebbi próbáját január 5-én tartja, amikor is a tagok feltétlen és teljes számu megjelenése kívánatos.

Dr. Händler Rudolfné előadása Szatmáron. A szatmári Zs. N. Sz. diánszék elnöke, dr. Händler Rudolfné a már töle megszokott közvetlenséggel tartotta meg magas színvonalú, tartalmas előadást. Kugler Zsigmond nyitja meg a diánszék, majd átadja a szót dr. Händlernek, aki bevezető szavaiban a temesvári Wizo központ nevében méltatta dr. Fischer Sámuelnének, a helybeli Wizo alapító elnökjének negyvenes munkásságát és lemondása alkalmából elismerését fejezi ki. Az aktuális palesztinai problémákról, valamint Felix Warburg emlékének áldozott ismertető nívós előadást az egybegyűlt közönség meleg ünnepléssel honorálta. Dr. Friedmann József főbíró, valamint Kugler Zs. tolmácsolták a csoport és a közönség köszönetét az elhangzottakért. Dr. Jordán Viktor nívós beszámolója zárta be a diánszék.

A szatmári Zsidó Nőegylet és népkönyha közgyűlése. Szatmárról jelentik: Vasárnap délelőtt nagy érdeklődés mellett zajlott le a szatmári Izraelita Nőegylet és népkönyha negyvennyolcadik közgyűlése. A közgyűlést Roóz Samuné, az egyesület diszelnökje nyitotta meg. Meleg szavakkal üdvözölte a közönséget, az egyesület képviselőit, majd köszönetet mondott Gáspár Ede elnöknek azért a lelkes, fáradhatatlan tevékenységéért, amelyet az egyesület érdekében évek óta végez. Az elnök gyönyörű ezüst plakettet nyújtott át Gáspár Ede elnöknek az Izraelita Nőegylet és népkönyha fáradhatatlan és lelkes elnökének sok évi munkájának emlékére. A közgyűlés meleg ünneplésben részesítette Gáspár Ede elnököt, aki megrögzött beszédében köszönetet mond az ünnepléstől után dr. Guttman föltitkár beszámolt az Izr. Nőegylet és népkönyha múlt évi tevékenységéről, majd előterjesztette az egyesület új tisztikarát, amelynek nyeresége dr. Prinz Józsefné, aki elnököt tisztviselőt vállalt. Korai Arnold pénztári jelentése után a közgyűlés a lelépő tisztikarnak megadta a felmentvényt. Az Izraelita Nőegylet és népkönyha új vezetősége a következőképpen alakult meg: Diszelnökök Roóz Samuné, Markovits Ignácné. Elnökök dr. Benedek Józsefné, ifj. Reiter Mórné, Guth Sándorné, Prinz Józsefné, Gáspár Edéné, Vámos Aronné, özv. Róth Simonné, Schön Antalné, Vágó Imréné, dr. Guttman Bélané, ifj. Freund Tóbiásné, Grosz Dávidné, Prinz Armin, Gáspár Ede. Alelnökök: Schwartz Zoltánné, dr. Burger Dezsóné, Rotbart Jenóné, dr. Borgida Józsefné, Steiner Józsefné, Freund Ancselné, Wertheimer Sándorné, dr. Jeremiás Jenóné. Havas Emil. Vigalmi bizottsági elnökök: Hegedűs Zoltánné, Reiter Viktorné, Kellner Jenóné, Markovits Aronné, dr. Roóz Gusztáv, Prinz Pál, Beer Ernő, Prinz Miklós, Vágó Endre. Alelnökök: Kiss Geróné, Rosenfeld Mártonné, dr. Benedek Pálné, dr. Wilkowitz Bélané, dr. Klein Sándorné, dr. Jeremiás Gyuláné, dr. Schwartz Istvánné, dr. Heilbraun Miklós, dr. Singer Ernőné, Grosz Józsefné, id. Markovits Elekné. Föltitkár dr. Guttman Béla. Tiszteletbeli főpénztáros Kaufmann Józsefné. Főpénztáros Edelmann Miksa. Házgondnok László Sámuel, titkár és könyvvész Korai Arnold, népkönyha vezetői dr. Burger Dezsóné, Jónás Jeróné, Schönberger Olga, szegényügyek intézője özv. Róth Simonné, népkönyha fellérvelője ifj. Freund Tóbiásné. Megválasztották ezenkívül a vigalmi bizottság és a választmány tagjait.

MUSORA:
2 órákor! Szenn-
amcsapat, előre 1917.
porzalmasabb hár-
készült felvételek,
Sláger-operett, fészere-
Harvey. III. Uj hr-

Fara postan... 224718/229.

2. Feladás: 12-00... 224718/229.

Fran... koza

Bucaresti, dec... tud.) A belügy...

Leadott szavaz... Liberális kart...

A fenti adato... nyert szavazatai...

Az Adevurul... hogy a választás...

Ami a két szá... illeti, a legfőbb...

Vaida nyik... Cluj, decembe...

UJ KELET Legújabb hírek

A választási eredmények

(Elsőoldali ciklünk folytatása)

DUROSTOR:
Kormánypárt 11.935, nemzeti parasztpárt 6530, Mindent a hazáért 2388, georgisták 2361, Goga 2072, Argetoianu 355, Iunian 763, Averescu 320.

IALOMITA:
Kormánypárt 20.137, nemzeti parasztpárt 9913, Mindent a hazáért 10.223, georgisták 2208, gogisták 4647, Iunian 1235, Averescu 1295.

IASI:
Kormánypárt 23.203, nemzeti parasztpárt 8875, Mindent a hazáért 2118, georgisták 2878, Goga 7142, Iunian 333, Zsidó Párt 684, szocdem 196, Averescu 315, függetlenek 256, 194 és 130.

BUCURESTI:
Liberálisok 24.294, nemzeti parasztpárt 14.314, nemzeti keresztény párt 1764, Mindent a hazáért 14.267, Iunian 661, georgisták 4892, szocdemek 614, német párt 159, Zsidó Párt 574, Averescu 422, Argetoianu 308.

OLT:
Liberális kartell 15.092, nemzeti parasztpárt 6582, georgisták 872, Cuza 2192, Mindent a hazáért 4417, Iunian 601, Averescu 240. Meglepetés a nemzeti parasztpárt gyenge eredménye. Itt a listavezető Titulescu volt.

TECUCIU:
Liberális kartell 7663, nemzeti parasztpárt 3764, Cuza-Goga 1344, Argetoianu 718, Averescu 414.

VLASCA:
Liberális kartell 21660, nemzeti parasztpárt 11772, Zsidó Párt 292, Cuza-Goga 5212, Codreanu 11362, Gh. Bratianu 4664, Argetoianu 85, Averescu 419, Iunian 1062.

BRAILA:
(2 körzet nélkül).
Liberális kartell 11187, nemzeti parasztpárt 6840, Zsidó Párt 155, Cuza-Goga 712, Codreanu 8649, szocdem. 96, Gh. Bratianu 2071, Argetoianu 1348, Averescu 181, Iunian 625.

VALCEA:
(20 körzet).
Liberális kartell (hiányzik), nemzeti parasztpárt 15675, Cuza-Goga 830, Codreanu 520, szocdem. —, Gh. Bratianu 2293, Argetoianu 855, Averescu 207, Iunian 1999.

Bukovina

CSERNOVIC:
Kormány 12.638, nemzeti parasztpárt 21.562, Zsidó Párt 4618, Cuza-Goga 2173, Codreanu 10.896, szocdem 1695, georgisták 1225, Averescu 139, Iunian 1065 német párt 1063.

CAMPULUNG:
Kormány 7289, nemzeti parasztpárt 2308, Zsidó Párt 415, Cuza-Goga 1132, Codreanu 6623, szocdem 277, georgisták 826, Averescu 60, Iunian 300, német párt 771.

SUCEAVA:
Kormány 7304, nemzeti parasztpárt 2633, Zsidó Párt 626, Cuza-Goga 5414, Codreanu 6123, szocdem 414, georgisták 742, Argetoianu 630, Averescu 169, Iunian 579, német párt 1403.

STOROJINET:
Kormány 7474, nemzeti parasztpárt 12.480, Zsidó Párt 1572, Cuza-Goga 3406, Codreanu 4443, szocdem 341, georgisták 444, Argetoianu 444, Averescu 223, német párt 444, Iunian 556.

Beszarábia

ORHEI:
Kormány 8732, nemzeti parasztpárt 1754, Zsidó Párt 1247, Goga-Cuza 4519, Codreanu 1001, georgisták 754, Argetoianu 601, Averescu 137, Iunian 473.

CETATEA ALBA:
Kormány 21.014, nemzeti parasztpárt 14.622, Zsidó Párt 2001, Cuza-Goga 9229, Codreanu 1413, szocdem 1044, georgisták 1474, Argetoianu 1146, Averescu 474, német párt 1302.

SOROCA:
Kormány 4670, nemzeti parasztpárt 3272, Zsidó Párt 1335, Codreanu 1285, georgisták 1345, Argetoianu 408, Averescu 181, Iunian 1994.

BALTI:
Kormány 6672, nemzeti parasztpárt 4518, Cuza-Goga 9074, Codreanu 737, Argetoianu 427, Iunian 1096.

HOTIN:
Kormány 22.277, nemzeti parasztpárt 11.090, Zsidó Párt 2194, Codreanu 234, Argetoianu 128, Averescu 599.

A Zsidó Párt szavazatai a legutóbbi három választásokon

Az összehasonlítás kedvéért közöljük a legutóbbi három választás zsidó szavazatait.

	1931	1932	1933
Mátámaros	2641	3750	533
Csernovitz	4570	4940	4071
Storojinetz	3033	2533	1321
Câmpulung	1236	1423	596
Soroca	3088	4203	2221
Hotin	2925	4364	1503
Radauți	1814	1821	1134
Bălți	—	3571	2901
Szatmár	3270	3243	1639
Orhei	1178	2739	1309
Lapusna	2112	2559	1751
Suceava	1368	1275	884
Cetatea Alba	2575	2474	—
Somes	1605	1602	636
Botosani	1820	1514	998
Kolozsvár	1715	1514	1211
Szilágy	2422	2302	1782
Dorohoi	1611	1260	432
Násáud	1037	859	672
Maros	1548	1414	872
Bihar	2575	2083	1528
Tighina	1475	951	—
Ismail	1151	829	597
Cahul	837	546	—
Iasi	1771	844	1144

Temes	1912	2017	1973
Roman	116	522	—
Baia	497	457	167
Arad	1378	1387	1144
Torda	465	427	311
Udvarhely	382	330	151
Alsófehér	623	546	498
Covurui	642	410	401
Putna	398	447	—
Bacau	571	536	—
Brassó	291	343	319
Kisküküllő	388	321	229
Hunyad	707	726	—
Ilfov	1237	1273	1425
Szörény	650	578	707
Neamț	856	353	201
Braila	409	346	—
Vaslui	188	212	—
Tutova	142	160	—
Teouci	304	192	—
Fălciu	279	148	—
Szeben	328	255	261
Nagyküküllő	242	194	226
Buzău	203	128	—
Prahová	407	228	256
Krassó	—	90	95
Csik	—	343	—
ÖSSZESEN:	64193	67583	38566

MIKOR A REUMA EGY NŐ EGÉSZSÉGÉT TESZI TÖNKRE



ez sokkal sajnálatra méltóbb, mint a férfi.

- Mert a nő kevésbé erős és ellenállóképes.
- Mert családi és háztartási kötelezetiségei jobban és állandóan igénybe veszik. Tehát óvakodnia kell a betegségtől és a szenvedéstől: éppen ezért nem tudjuk eléggé ajánlani, hogy szedjen URODONAL-t, amely eltávolítja a szervezetből a húgysavat, a salakokat, mérgeket és az összes ártalmas anyagokat, így a szervezet és az egészség legkiütönbözőbb védelmezője.

Az URODONAL eredményesen használható a következő esetekben:

REUMA
EMESZTESI ZAVAROK
MÁJPANÁGÁS
VESE ÉS HÓLYAG BANTALMAK
KÖSZVÉNY
VESEHOMOK
IDEGGYULLADÁS
BŐRKIÜTESEK
BETEGES ELHIZÁS
ÉRELMESZESÉDÉS.

URODONAL
a legjobb
reuma elleni szer!

Azok számára, akik nem voltak eléggé óvatosak és nem kezelték magukat a súlyos fájdalmak jelentkezése előtt,

azt ajánljuk, hogy használják mint azonnali csillapítószer a **LINYCOL** baizsamot, amely erősen aktív hatása, nincs kellemetlen szaga és egyszerű eredményeket mutat fel az összes reumatikus eredetű bántalmaknál, gyorsan enyhíti a izületek köszvényes daganatait. A LINYCOL megszünteti a fájdalmakat, míg az URODONAL a szenvedés alapokát kezeli eredményesen.

CHATELAIN KESZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MARKA

Delbos ma beszámolt közép-európai utjáról

Lebrun gratulált Delbosnak az elért eredményekhez

Párizs, december 21. A francia kormány minisztertanácsán ma Delbos beszámolt a varsói, bucaresti, belgrádi és prágai látogatásairól, hangsúlyozta, hogy Franciaországot

jól megalapozott kapcsolatok fűzik a meglatogatott országokhoz. Lebrun köztársasági elnök a minisztertanácson elnököt, gratulált Delbosnak utazása eredményeihez.

„Olaszország inkább gyengítette, mint erősítette a Népszövetséget“

Attlee örmagy nagy beszéde az alsóházban a háborús államok propagandája ellen

London, december 21. Attlee örmagy, a munkáspárti képviselők vezetője, az alsóház ma délutáni ülésén rámutatott arra, hogy az egész világon erőteljes háborús propaganda folyik. Több ízben hangzottak el panaszok a kommunista internacionálé propagandája ellen. Sokkol intenzívebb azonban azon államok propagandája, amelyek a háborút akarják. Kéri a kormányt, idejében vegye fel a harcot

ezzel a tevékenységgel szemben, amely a demokrácia, a Népszövetség, a béke és az angol birodalom ellen irányul. Nem sajnálja Olaszország kivonulását, mert jelenléte inkább gyengítette, mint erősítette a Népszövetséget. A japán-kínai konfliktus nem csak Angliát, hanem Amerikát is édeskeli. Végül kijelentette, hogy a spanyol kérdésben az angol kormány nem volt objektív.

Anyai örömeknek néz elébe a Windsori herceg felesége

Varsó, december 21. Az Illustrrovanni Kurier Kodrieni című lap azt a szenzációs hírt jelenti londoni tudósítás alapján, hogy a Windsori hercegnő anyai örömek elé néz.

Lezárták a francia-spanyol határt

Párizs, december 21. A köztársasági kormány rendeletére hétfőn állítólag lezárták a Perthus közelében a francia-spanyol határt. A határ lezárása — hír szerint — a barcelonai zavargásokkal és a

geronai helyőrség lázadásával van összefüggésben. A párizsi spanyol nagykövét az elterjedt hírek ellenére megcáfolta a spanyol-francia határ lezárásáról elterjedt jelentéseket.

Európától Ázsiáig. Benamy legújabb könyve, Barbusse előszavával, Törökország, Sír, Palesztina népei, viszonyai, emberei. Regényes, izgalmas utalirás, Epoque kiadás. Nagy A.: Tavasz Váradon, Ady regény, f. 132 lei, k. 158, Zweig: Vihar Palesztina felett, 132—158 lei, Benamy: Európától Ázsiáig, f. 79 lei Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes ingyen jegyzéket.

FRANCOVITAN Könyv és Lapkiadó E. T. ügyosztása Cluj, Strada Baron L. Pop 15. Telefonszám: 13-00.